

Göçebelerin zenginliği kısmen, mevcut vaziyeti reddetmelerinde, daha fazlasını arzulamalarında yatar. Şüphesiz, birçok göç, şiddetten, açlıktan veya yoksunluktan kaçma gereğinden kaynaklansa da, bu negatif koşullar kadar zenginlik, barış ve özgürlük gibi pozitif arzular da önem taşır. Reddedişle arzunun bu bileşiminden müthiş bir güç açığa çıkar.

M. Hardt & A. Negri, Çokluk

tmmob mimarlar odası

MİMARLIĞIN SOSYAL FORUMU THE SOCIAL FORUM OF ARCHITECTURE EL FORO SOCIAL DE LA ARQUITECTURA

2010

21-23 Ekim 2010
October 21-23/2010
21-23 de Octubre de 2010
sfa@socialarch.net

mimarlık?
politika
toplum
mekan
konut haklar
güç ekoloji
adalet
kent
halk cinsiyet
değişim
çatışma

www.socialarch.net

Sevgili Meslektaşlarım,

Yazıya nasıl başlayacağımı bilemiyorum. Ama Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin 41. Döneminin meslektaşlarımıza yönelik bu ilk yazısında öncelikle ve özellikle ne üzerinde durmam gerektiğini çok iyi biliyorum.

Meslek Odası seçimlerinde hep söylenir: Bu bir bayrak yarışıdır. Demokratik bir seçim sonunda yarış biter, bir ekip ipi göğüsler ve yeni bir yarışa kadar bayrağı taşırlar. Biz kendi camiamızdan biliriz ki, yarışa katılan tüm ekipler inançla, istekle, Meslek Odamızın daha büyük başarılarla ve daha etkin çalışmalara imza atmasını sağlayabilme özlemi ile doludurlar. Bazen bu demokratik yarış sertlik de içerebilir, kazalar yaşanır, kırılıp dökülmeler olur. Ancak, yine biliriz ki, kırgınlıklar kısa sürelidir. Bizim seçimlerimizde sonuçlar açıklandıktan bir saat sonra, yarışan tüm ekipler bir araya gelirler, kucaklaşırlar ve sonucu birlikte kutlarlar.

İşte, üzerinde öncelikle ve özellikle durmak istediğim de budur. Yarış bitmiştir ve şimdi kucaklaşma, elbirliği, işbirliği, imece, dayanışma zamanıdır.

Mimarlar Odası, bugün 37 bin üyesi ile büyük bir örgütlenmedir. Ankara Şubesi bu büyük yapı içinde yalnız 7200'ü aşan üye kitlesi ile değil, aynı zamanda etkin olduğu coğrafi alanla da çok önemli bir yer tutar.

Önce üye kitlesi üzerinde duralım. Meslek odalarında üyelik, kamuda sürekli ve asli görevlerde bulunanlar için 1982 Anayasasının getirdiği isteğe bağlı üye olma hakkı dışında, zorunludur. Serbest mimarlık yapanlar olsun, diğer ücretli çalışan meslektaşlarımız olsun, Mimarlar Odası'na kaydolmak ve mesleklerini sürdürebilmek için Oda üyeliklerini korumak durumundadırlar. O halde, apaçıktır ki, aynı duygu ve düşünceleri, aynı dünya görüşünü, aynı inançları taşıyan bir kitle değil, her bireyi ayrı ve özgün değere sahip, çok renkli bir üye kitlesiyiz. Bu renklilik, meslek alanımızdaki dernekleşmelere ve mesleki yayıncılıktaki çeşitliliğe de yansımıştır. Farklılıklarımız ne olursa olsun, bizlerin ortak paydası mesleğimiz, mesleğimizin uygulanma ortamı ve mesleki örgütlenmemizdir. Demek ki, Oda seçimlerinde ipi kim göğüslemiş olursa olsun, "göreve" gelen Oda yöneticilerinin hiç unutmamaları gereken olgu, göreve geldikleri andan itibaren yaşamımıza güzellik ve zenginlik katan, şaşırtıcı ve hayranlık uyandırıcı bir şekilde karşımıza çıkan, binlerce rengin oluşturduğu bir gökkuşağının altında olduklarıdır.

Yalnız Mimarlar Odasında değil, tüm mesleki örgütlenmelerde, son birkaç on yıldır, üyelerin Odalarına giderek soğuk davrandıklarını, Oda çalışmalarına katılım ve katkının azaldığını, genel kurulların dahi son derece düşük katılımlarla gerçekleştiğini görüyoruz. Elbette günümüzün zor, yalnızlaştırıcı koşullarında, ekmek kavgası içinde çaresizliğin, umutsuzluğun kısılcına düşen bireylerin kimi zaman bıkkınlıklarından, kimi zaman inançsızlıklarından, kimi zaman ihmallerinden söz edilebilir. Ancak Oda çalışmalarına katılımda yönetimlere gelenlerin hiç mi kusuru yoktur? Eminim ki, Oda çalışmalarında katılımı, çalışma isteklerini yüreklendirmeye, açıklık ve saydamlık sağlayarak, Oda platformlarını hayatın sorgulandığı,

BÜLTEN

Aylık Yerel Süreli Yayın

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Adına
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
Nimet Özgönül

Yayın Kurulu
Bülent Batuman, Emrah Köşkeroglu,
Fadime Yılmaz, Özgecan Canarslan, Pınar Aykaç

Yayına Hazırlayan
Deniz Aygün
Grafik Tasarım
Harman Şaner Çakmak

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Bülteni
ayda bir yayımlanmaktadır.
6000 adet basılmıştır.
Üyelere ücretsiz dağıtılır.

Burada yer alan yazıların içeriğinin sorumluluğu
yazarına aittir.

Kaynak gösterilmek koşuluyla alıntı yapılabilir.
Baskı tarihi: Mart 2010

Konur Sokak No: 4/3 Kızılay Ankara
Telefon: 0 312 417 86 65
Faks: 0 312 417 18 04
e-posta: info@mimarlarodasiankara.org
http://www.mimarlarodasiankara.org

Baskı
Matsa Basımevi
İvedik Org. San., Matbaacılar Sitesi
558. Sokak, No: 42 Ankara
Telefon: (0312) 395 20 54 (pbx)

sorunlarımıza birlikte çözüm bulmaya çalışacağımız alanlara dönüştürerek artırabiliriz. Eğitim, meslek ahlakı, imzacılık, taşeronluk, ihale düzeni, yarışmalar, koruma, ücretli çalışma koşulları, şantiye, yapı denetimi, işsizlik, yabancı mimarlar, kentsel dönüşüm, çevre, kentli hakları ve daha sayılabilecek onlarca sorun alanında yalnızca dava açarak ve basın açıklaması yaparak değil, bilgi ve deneyimlerimizi artırarak ve üyelerimizle, halkla, sivil toplum örgütleri ile dayanışma içinde mücadelemizi yükseltebiliriz.

İkinci olarak; Ankara Şubesinin sorumluluğunun yalnızca Ankara kenti ile sınırlı olmadığını unutmamak gerekir. Sivas, Erzincan, Tunceli, Yozgat, Çorum, Çankırı, Kırıkkale, Nevşehir, Kırşehir, Kastamonu, Tosya, Karabük, Bartın, Çaycuma, Bolu, Düzce, Devrek, Karadeniz Ereğli, Zonguldak yerleşimlerinde temsilciliklerimiz var. Doğal, tarihi ve kültürel zenginlikleri ile bu geniş coğrafya bir yandan mesleğimizle ilgili sorunlarımıza yenilerini eklerken, bir yandan da yepyeni olanaklar sunuyor. Temsilciliklerimize bu anlamda çok büyük görevler düşüyor ama Ankara Şubesinin de buyurgan bir üstyapı olmaktan çok kolaylaştırıcı ve destek veren, koordinasyon sağlayan, bilgiyi ve deneyimi paylaşan bir ortak olarak çalışması gerekiyor. Ankara Şubesi yönetim erkini üyeleri ve temsilcilikleri ile paylaşmak zorundadır.

Mimarlar her zaman aydınlıktan, özgürlükten, demokrasiden yana tavır koymuşlar, emeğe değer vermişler, toplumun her alandaki mekân gereksinimleri ve bunlarla ilgili sorunlarına eğilmişler, tarihi ve kültürel birikimimize sahip çıkmışlardır. Bu tavrın aldıkları araştırmaya ve incelemeye dayalı, neden-sonuç ilişkisi kuran ve yaratıcılığı esas alan eğitimlerinden kaynaklandığı söylenir.

Böyle bir eğitimden geçen mimarların oluşturduğu gökkuşağını içselleştirmek, sorunlarımızın çözümünde atılacak ilk adımdır.

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Adına,
Fatih Söyler, Başkan

- 4 ► TMMOB MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ
41. OLAĞAN GENEL KURULU
- 5 ► 41. OLAĞAN GENEL KURUL ŞAHSİ BİR DEĞERLENDİRME
ULAŞ TAŞTAN
- 6 ► DİRENİŞİN KENTİ, DİRENİŞİN MİMARLIĞI – BÜLENT BATUMAN
- 10 ► ODA'DAN
. "MODERNİST AÇILIMDA BİR ÖNCÜ: SEYFİ ARKAN" SERGİSİ
. ACE AVRUPA MİMARLAR KONSEYİ, EAAE AVRUPA MİMARLIK EĞİTİMİ BİRLİĞİYLE BULUŞTU
. MİMARLIK VAKFI KİTABEVİ AÇILDI
. TASARIM STRATEJİSİ BELGESİ VE EYLEM PLANI ÇALIŞTAYI YAPILDI
. 7. ENERJİ SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRGESİ YAYIMLANDI
- 12 ► MİMARLIK HABERLERİ
. MİMARLIKTAKİ ELEŞTİREL OKUMALAR II GERÇEK MEKÂN SANAL MİMARLIK
. 14. ULUSLARARASI PLANLAMA TARİHİ BİRLİĞİ 2010 İSTANBUL KONFERANSI
. SİNAN VE ÇAĞI & HIS AGE ULUSLARARASI SEMPOZYUM
. YEM'DE "MİMARLIK PLATFORMU" SERGİSİ
. MEKANAR KENT MODERNLEŞME GEZİSİ
. YAPI SEKTÖRÜNÜN YEŞİL ZİRVESİ EKODESIGN 2010
. 11. DOCOMOMO KONFERANSI: "LIVING IN THE URBAN MODERNITY"
. ULUSLARARASI SÜRDÜRÜLEBİLİR YAPILAR SEMPOZYUMU
. "AÇIK ŞEHİR: BİRARADALIĞI TASARLAMAK" ULUSLARARASI ROTTERDAM
. MİMARLIK BİENALİ (İABR) İSTANBUL'DA
. SARKİSTEN "OPUS"
. "İMKANMEKAN YOLDA"
. UIA VE DÜNYA YEŞİL BİNA KONSEYİ MUTABAKAT ANTLAŞMASI İMZALADI
. ALTIN ÇEKÜL "YAPI ÜRÜN ÖDÜLÜ" NE BAŞVURULAR BAŞLADI
. GÖÇÜYORUZ... "KESİŞME" SERGİSİ
- 16 ► BASINDAN
. TARİHİ KENTLER BİRLİĞİ ANTAKYA'DA
. BİNALAR DA TEPKİ VERECEK
. EUROPA NOSTRA ETKİNLİKLERİ İSTANBUL'DA 'FARKLI KİMLİKLER -ORTAK MİRAS'
. TOKİ ARSA SATIŞINA ARACILIK ETTİ 32 MİLYON TL KAZANDI
. KENTSEL DÖNÜŞÜM VE 73. MADDE TUZAĞI
. ULUSLARARASI TÜZÜK VAR
. DÜNYA BİR OYUN ALANI MİMARLAR EVCİLİK OYNUYOR
. MEYDAN SAVAŞI YENİ BİR YARGI HAMLESİ

- MİMAR SİNAN HAFTASI 2010 ETKİNLİKLERİ ► 18
USTA SİNAN'DAN GÜNÜMÜZ MİMARINA MİMARLIK MESLEK İDEOLOJİSİ
- MSF | MİMARLIĞIN SOSYAL FORUMU 2010 ► 20
- 6. AVRUPA SOSYAL FORUMU 5. HAZIRLIK TOPLANTISI ► 23
- KANIKSANMIŞ YOKSULLUĞUN KENTİ SAO PAULO'DAN ► 24
DÜNYA SOSYAL FORUMU'NUN BAŞKENTİ PORTO ALEGRE'YE
BREZİLYA İZLENİMLERİ
BÜLENT BATUMAN
- DUYURU ► 31
1. TÜRKİYE MİMARLIK TARİHİ KONGRESİ
- TMMOB KADIN MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARI ► 32
KURULTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ
- DUYURU ► 35
TÜRKİYE'NİN MİMARLIK ÖDÜLLERİ
YENİ DÖNEM BAŞLIYOR!
XII. ULUSAL MİMARLIK SERGİSİ VE ÖDÜLLERİ, 2010
- BİLİNMEYEN ANKARA ► 36
MÜLKİYELİLER BİRLİĞİ
NURAY BAYRAKTAR
- TEKNİK BİLGİLER ► 40
TMMOB MİMARLAR ODASI MİMARİ PROJE ÇİZİM VE SUNUŞ
STANDARTLARI'NIN 14.3.2 MADDESİNDE YER ALAN
PROJELERİN İÇERECEĞİ BİLGİLER
VE ÇİZİM STANDARTLARI
(FİKİR PROJESİ VE ÖN PROJE)
- BASIN AÇIKLAMALARI ► 41
AKP İKTİDARI, TORBA YASA OPERASYONUyla TÜRKİYE'Yİ
MÜSTEMLEKE DURUMUNA DÜŞÜRDÜ! CUMHURBAŞKANLIĞI
MAKAMI YABANCI YASA MADDESİNİ İVEDİLİKLE İADE ETMELİDİR!
- İMAR PLANLAMA SÜRECİ VE MİMARLAR ODASI'NIN YAKLAŞIMI ► 42
RAPORU
- ODA'DAN YENİ KİTAP ► 46
MİMARLIĞIN SOSYAL FORUMUNA DOĞRU MİMARLIK ŞENLİĞİ 2007
TANIKLARIN ULUCANLAR'I
SÖZLÜ TARİH
- VEFAT ► 47
HÜSNÜ CEMAL ERGÖZ
VECDİ KARAKELLE
- GELİR GİDER TABLOSU ► 48

MİMAR SİNAN HAFTASI 2010 Usta Sinan'dan Günümüz Mimarına Mimarlık Meslek İdeolojisi 2 - 8 NİSAN 2010

program ► 10

TMMOB MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ 41.DÖNEM OLAĞAN GENEL KURULU

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi 41.Dönem Olağan Genel Kurulu 19-20 Şubat 2010 tarihinde Milli Kütüphane'de gerçekleşti. Basın toplantısı ile başlayan Genel Kurul'un ilk gününde Yazar Mıgırdiç Margosyan “Mimarlık ve Kültürel Çeşitlilik” , Prof Dr. İşaya Üşür “Mimarlık ve Sosyal Yaşam, Mekanın Sosyal Yaşama Etkileri” konulu sunuşlarını gerçekleştirdi. Sunuşların ardından Prof. Dr. Filiz Yenişehirlioğlu'nun kürsü yöneticiliği yaptığı Duyarlılıklarımız -"Söz Genel Kurulun" oturumunda “Gelecek Dönem İpuçları – Meslek Örgütleri: Mimarlık, Gündelik Hayat Üzerine Mücadele ve Örgütlenme” konusu tartışıldı. 19 Şubat 2010 gününün programı kokteyl ile son buldu.

Genel Kurul'un ikinci günü Mimarlar Odası Ankara Şubesi 40. Dönem Çalışmaları Film Gösterimi ile başladı. TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi 40.Dönem Yönetim Kurulu Başkanı Nimet Özgönül'ün açılış konuşmasının ardından TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi 40.Dönem Sekreter Üyesi Ali Hakkan ve TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi 40.Dönem Sayman Üyesi Tezcan Karakuş Candan tarafından Çalışma Raporu ve Mali Rapor okundu. Genel Kurul, rapora ilişkin değerlendirmeler ve yeni dönem çalışma programı için öneriler, 41. Dönem adaylarının belirlenmesi ve gelecek dönem mücadele programı-dilek ve öneriler ile son buldu.

21 Şubat 2010 Pazar günü Mimar Kemal İlköğretim Okulu'nda gerçekleşen seçimler ile 41.Dönem Yönetim Kurulu ve Organları belirlendi. Seçim sonuçları ise şöyle:

YÖNETİM KURULU	DENETLEME KURULU	SORUŞTURMA UZLAŞTIRMA KURULU
ASIL ÜYELER HAZELİ AKGÖL FATİH SÖYLER ALİ ATAKAN SONGÜL ÜZGÜN BÜLENT BATUMAN ADNAN ZEYTİNCİ NİMET ÖZGÖNÜL	ASIL ÜYELER HULUSİ ADIGÜZEL DİLER BAŞTÜRK EMEL KEFELİ MUSTAFA KEMAL YURTTAŞ ÖZGE GÖNCÜ	ASIL ÜYELER GÜLFER ERDOĞAN ARIKOĞLU ATILLA GÖZEN ADNAN ÖZTÜRK LEMAN ARDOĞAN MUTEBER ASLAN
YEDEK ÜYELER ALPER KANGAL ZEYNEP EBRU AKSOY MEHMET ONUR ÜSTÜN ŞAKİR BABACAN BİLGE BİNBİR ERDAL ALTUN AYŞEN BAYAZIT TELERİ	YEDEK ÜYELER OLCAY KARATAN DEĞERLİ MERYEM KOÇ KAYA EMİNE KAPLAN GÖZDE KARAGÖZ BARAN DURLU	YEDEK ÜYELER SERPİL ECEVİT KAMİL BÜYÜKTORTOP METİN PEKER REFİK ERDOĞAN GÜLSÜM HANDE YEŞİLYURT

TMMOB MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ 41. DÖNEM GÖREV DAĞILIMI

25 Şubat 2010 Perşembe günü Oda'da düzenlenen görev devir/teslim töreninden sonra yapılan ilk Yönetim Kurulu toplantısında kararlaştırılan 41.Dönem Yönetim Kurulu görev dağılımı şöyle:

BAŞKAN FATİH SÖYLER | İKİNCİ BAŞKAN HAZELİ AKGÖL | SEKRETER ÜYE BÜLENT BATUMAN | SAYMAN ÜYE ALİ ATAKAN
ÜYE NİMET ÖZGÖNÜL | ÜYE ADNAN ZEYTİNCİ | ÜYE SONGÜL ÜZGÜN

41. OLAĞAN GENEL KURUL ÜZERİNE şahsi bir değerlendirme

Ulaş Taştan

Şubemizin 41. Olağan Genel Kurulu 19–20 Şubat 2010 tarihlerinde Milli Kütüphane Konferans Salonu'nda toplandı. Bu yazıda, izleme fırsatı bulduğum Genel Kurul'u, dikkat çekici bulduğum birkaç yönüyle değerlendirmeyi amaçlamaktayım.

Şubemizin bir süredir gelenekselleştirdiği bir Genel Kurul uygulaması, Genel Kurulumuzun sadece mimarların değil, tüm kentlilerin ve kentle ilgilenen kitle örgütlerinin katılımına açılmasıdır. Bu çerçevede yapıldığı anlaşılan Genel Kurul programı, gerek davet ettiği konuşmacı konuklar gerekse salon düzenlemesiyle amacına hizmet etmiş görünmektedir. Özellikle “Minör Mimarlık” başlığı ile düzenlenen sergiye ait figürler, kentlinin kendisini değilse bile imgesini Genel Kurul salonuna taşımış, fuayede zaman geçiren üyeleri, kentli denilen “şey”in içinde barındırdığı farklılıklarla diyaloga sokmuştur. Yine konuşmacı olarak davet edilen konukların da toplumumuzdaki farklılıkları hatırlatan, bu farklılıkların yarattığı zenginliği gözler önüne seren ve bunlardan faydalanmamıza olanak sağlayan bir duyarlılıkla seçildiği görülmektedir. Davetli konuşmacılardan Mıgırdiç Margosyan'ın edebi lezzeti yüksek söyleşisi ve Profesör İşaya Üşür'ün öğretici sunumu, dinleyicilere, aynı anda hem bir edebiyat söyleşisi, hem de bilimsel bir konferans niteliği taşıyan, zenginleşmiş bir ortam sunmuştur. Klasik anlamıyla bir Genel Kurul'un ötesine geçen bu programın önümüzdeki Genel Kurullarda daha da geliştirilerek uygulanmasını umarız.

Bir önceki Genel Kurul'da yapılan bir eleştiri, bu tip zengin programların Genel Kurul'un asıl konusu olan dönem değerlendirmelerine fazla vakit bırakmadığı olmuş, bu yüzden Genel Kurul'un iki güne yayılması önerilmişti. Bu eleştiriye dikkate alan sabık yönetimimiz bu yılki Genel Kurul'u iki güne yaymıştır. Üyelerin geçen dönemi etraflıca eleştirip değerlendirebilmesi ve yeni dönem için eylem ve program önerilerinin rahat rahat tartışılabilmesi için yapılan bu uygulama da isabetli olmuştur. Ancak üyelerin bu uygulamadan yeterince faydalandığını söylemek güçtür. Çünkü, sahne olduğu tartışmalar açısından Genel Kurulumuzun ne verimli ne de heyecanlı geçtiğini söylemek zordur. Neden böyledir? Bunun nedenlerini şahsen belirlemem şu an için mümkün değil. Ancak Şubemizin geçen dönemine ilişkin eleştirisi olan üyelerin kullanacağı en önemli ve en demokratik araç olan Genel Kurul kürsüsünün üyelerce rağbet görmemesi şaşılası bir durumdur.

Bundan daha şaşırtıcı olan, ve beni bu yazıyı kaleme almaya iten en önemli şey ise, üyelerden gelmeyen eleştirilerin (burada belirtmem gerekir ki çok kıymetli eleştiri, değerlendirme ve öneriler yapılmıştır, ancak bunlar sayısal olarak az sayıda üye tarafından ifade edilmiştir) geçen dönemki Yönetim Kurulu'nun içinden gelmesidir. Herhalde yeni Yönetim Kurulumuz, kimden gelirse gelsin yapılan eleştirileri önemseyecek ve dikkate alacaktır. Ancak 41. Genel Kurulumuzun –en azından benim şimdiye kadar benzerine tanık olmadığım– sıra dışı özelliği, geçmiş dönem Yönetim Kurulu Başkanı'nın, eleştirileri yanıtlamak için çıktığı kürsüden kendi yönetimine eleştirilerde bulunması ve adaylığını ilan etmesiydi. Bu tuhaf durum, hem eski Başkanımızın hem de eleştirdiği kendi ekibinin mensup olduklarını bildiğimiz grubun Şube Genel Kurulu gündemini işgal etmesiyle sonuçlandı. Ankara Şubesi'nin Genel Kurullarını ve seçimlerini izleyen üyelerimizin de bildiği gibi kendilerini Demokrasi için Mimarlar Platformu olarak isimlendiren bu grubun iç tartışmalarının Genel Kurul kürsüsüne taşınmasında bir tuhafılık olsa gerektir. Hatta ben bu satırları yazarken bile, belirli bir grubun ismini açıkça zikrediyor oluşumun bu yazının Şube Bültenimizde yayınlanmasını zorlaştırıp zorlaştırmayacağı endişesini taşımaktayım.

Şahsi kanım odur ki, Genel Kurul kürsüsünden eski yönetimin değerledirileceği (ve savunulacağı) zaman aralığında belli bir gruba dair eleştiri ve tartışmaların yapılması hem Genel Kurul'a hem de bu gruba mensup arkadaşlarımıza haksızlıktır. Şubemiz yönetimine talip olan ekiplerin sadece bireylerden değil, program ve görüşleri olan gruplardan oluşması demokratik açıdan çok olumludur. Şubemizde yönetime gelen tüm ekiplerin de demokratik geleneklere uygun olarak bu grupların hem Genel Kurul'a hem de seçimlere katılımını destekleyecek uygulamalar yaptıklarını biliyoruz. Buradan belki bir ders çıkarmak gerekliyse şu söylenebilir. Demokrasinin var olması için muhalefete de belli yöntem ve mekanizmalara riayet etmek görevi düşmektedir. Örneğin Genel Kurul fuayesinde aynı isimli iki aday listesinin dolaşması ve üyelerin kafasının karıştırılması, hem üyelerimize hem de 55 yıllık birikimi olan, demokratik gelenekler açısından saygı duyulan bir mazisi olan örgütümüze haksızlık olsa gerektir. Dileğim odur ki, Genel Kurullarımız, bir önceki dönemin yönetimine ilişkin eleştiri ve değerlendirmelerin özgürce ve etraflıca yapılması ve bunların yine etraflıca yanıtlanmasının ardından, yeni dönemde yönetime talip olan ekiplerin, önceden hazırlayıp üye kamuoyuna sundukları programların detaylıca tartışıldığı ortamlara dönüşsün.

DİRENİŞİN KENTİ, *direnışin mimarlığı*

Bölent Batuman

TEKEL işçilerinin iki ayı aşan direnişı, siyasal süreçleri takip edenleri heyecanlandırıyor, toplumsal duyarlılığını bir nebze bile olsa koruyabilmiş olanları yeniden umutlandırıyor. Ama bu direniş, aynı zamanda siyasete mimarlığın içinden bakanları, siyasetin mekânları kadar mekânın siyasallığının da farkında olanları iki defa heyecanlandırıyor. Zira TEKEL işçilerinin Ankara'nın kalbinde sergiledikleri varoluş, mimarlığa, kente, kamusal alana ve başkentliğe dair çok şey öğretiyor...

Ankara kenti, yani kentsel yaşıntının fiziksel mekânı olarak Ankara, çoktan beridir bir aşınma halinde. Kentsel kamusal yaşıntının yuvası olarak kent merkezi, bu aşınmanın yıkım ölçeğinde deneylendiği bir alan çoktandır. Başkent olarak inşa edilmiş Ankara'nın temellerine atılmış olan niyet, yani kenti yeni ve modern bir toplumsallığın mekânı olarak hayal eden ölkü, Kızılay Meydanı'nı bir trafik kavşağına dönüştüren yıkımların molozu altında kalmış durumda. Kentin bize sunduğu, siyasal, toplumsal ve kültürel biçimlerde var olma mekânları yok edilmiş, bu varoluş biçimleri Meydan'dan çekilmiştir artık. Kamusal alanın başat fiziksel mekânları olan meydanların en önemlilerinden biri olan Kızılay Meydanı salt bir kavşağa indirgenmiştir. Kamusal yaşam, yani gündelik yaşıntının her an siyasallaşılabildiği özgürlük alanları, baskıcı biçimlere boyun eğdirilmiş, eğretilerilmiştir. Bugün içinde yaşıadığımız metropol, hiçbir kent mekanında, kamusal yaşıntının imlediği özgürlüğü garanti etmemektedir.

İşte bu ümitsizlik koşullarında, biz Ankara'daki özgürlük mekânlarının arayıcıları kamusal alanlarımızı savunmaya çalışırken, dışarıdan gelen "göçebeler" bize metropolde kamusalığın nasıl inşa edileceğini öğretiyor.

TEKEL işçilerinin direnişı, bize, her şeyden önce metropolde kamusal varoluşun, özgürlüğü garantilenmiş mekânlarda (meydanlarda) salt bedensel varoluşumuzla mümkün olamayacağını gösteriyor. Zira kamusalılık, kamusal alanda görünür olmanın politik niteliğiyle ete kemiğe bürünür. Bugünün genleşmiş ve parçalanmış kamusal alanı, inatçı bir varoluşu, fiziksel mekânın içinde yer tutmanın mimari biçimlere bürünmesini zorunlu kılıyor. Söz konusu olan, kalıcı bir barınmayla değil, geçici bir konaklamayla tanımlanan bir mimari, göçebe bir mimarlıktır.

TEKEL işçilerinin göçebe mimarlığı, bize, metropoldeki kamusal yaşantının artık güvenli iç mekânlarda olamayacağını haber vermektedir. Yok olmuş bulunan bir kentsel biçim olarak meydan, bu anlamda bir iç mekândır. Zira belli bir tanıma, belli fiziksel sınırlara ve belli mekânsal pratiklere dayanır. Göçebe çadırında ise, iç mekân dış mekâna uyar; mesken yolculuğa tabidir. Aslolan güzergâhtır: konaklanan noktalar, yolculuğa ve onun mekânsal ifadesi olan güzergâha bağlıdır.

Göçebelik, neoliberalizmin işçilere dayattığı bir durumdur. Güvencesiz iş, yurtsuz işçi demektir. Ülke sahında hem emeğin, hem sermayenin yurtsuzlaştığı bu koşullarda, TEKEL işçileri Ankara'ya yürümüş, Ankara'yı yeniden merkez olarak tariflemiştir. Ankara, bir kez daha –ve sermayenin tersine göçüne karşı– ülkenin merkezi olmuş, başkentleşmiştir. Bugün sermayenin terk ettiği başkente TEKEL'in göçebe işçileri, onlara da, ellerinde paylaşmaya geldikleri azıklarıyla Ankaralıları sahip çıkmaktadır.

Parçalanmış Kızılay Meydanı ve barındırdığı kamusal yaşantı kendine yeni nişler kurmakta, kent merkezinin toplumsal, siyasal ve kültürel pratikleri kendilerini bu nişlerde yeniden üretmektedir. Yeme-içme etkinlikleriyle tanımlı

Fotoğraf: Doğanay Sevinçlik, AFSAD 'AFESAD - Direniş Başkenti Ankara' sergisinden

Sakarya, bugün bambaşka bir kimliğe bürünmüş, bambaşka bir nitelik kazanmıştır. Meydan'dan kovulan siyasal varoluş, kendini Meydanın çeperinde üretmiştir. Bazı anlar vardır, yaşayanlar, henüz yaşarken bile o anın tarihi bir an olduğunu hisseder. 20-21 Şubat'ı birbirine bağlayan gece ve bu gecenin sabahında Sakarya'ya uğrayanlar öyle bir Ankara, öyle bir Sakarya görmüştür ki, görenlerin tarihi bir görüntüye tanıklık ettiklerini hissetmemeleri imkânsızdır.

TEKEL işçilerinin direnişi, siyasi mücadelenin özgün mekânsal biçimleriyle kamusal mekânı yeniden tanımlamaktadır. TOKİ'nin yaşamlarına mimari biçimler dayattığı işçiler, mücadelelerini de göçebeleştirilmekte, başka bir mimarlığın mümkün ve gerekli olduğunu göstermektedir. Yerleşikliğin mekânla ilişkisi mülkiyet rejimiyle tariflenirken, göçebe mimarlık metropolde siyasal varoluş biçimine dönüşür. Göçebeleşen işçilerin kendileri yurtsuzlaşır, kondukları yer dönüşür. Göçebe çadırının sökülüp gittikten sonra toprakta bıraktığı iz, mekânın anlamsal yüzeyine atılmış çentiktir. Ve siyasal mücadele, mekâna atılan bu çentiklerin oluşturduğu bir gravür, toplumsal bir sanat eseridir.

oda'dan

ARTkart

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi olarak Ankara'nın kültür başkenti olması yolunda üyelerimizin kültürel ihtiyaçlarını kolaylaştırmak üzere, kitabevi, sinemalar, özgün kafeler, tiyatrolar, film festivalleri, müzik festivallerini de içerisine alacak kurum ve kuruluşlarla antlaşmalar yaparak üyelerimizin kültürel etkinliklerden indirimli yararlanmasına olanak sağlanmaktadır.

Sözleşmeleri tamamlanmış kurum ve kuruluşlar aşağıda bilgilerinizi sunulmuştur. Antlaşmalar devam etmektedir.

Ankara Sanat Tiyatrosu %25 indirim
Bilkent Üniv. MSSF Tiyatro Bölümü **Öğrenci indirim**
Turhan Kitabevi %10 indirim
Dipnot Kitabevi %20 indirim
Büyülü Fener Sinemaları **Öğrenci indirim**
Bilim ve Sanat Bistro Cafe %20 indirim
Kafedo %20 indirim
Mulberry Tree Butik Otel / Marmaris %10 indirim
Tarih Vakfı / Kitap % 30 indirim
Tarih Vakfı / Osmanlıca Kursu % 5 indirim
Eat'njoy Café Brasserie %20 indirim
Base Life Club %20 indirim

Artkart başvurusunda bulunan üyelerimiz Artkart'larını Şubemizden edinebilirler.

“MODERNİST AÇILIMDA BİR ÖNCÜ: SEYFİ ARKAN” sergisi

Mimarlar Odası Anma Programı'nın 2008-2010 döneminde “Atatürk'ün mimarı” olarak bilinen SEYFİ ARKAN'ı anılmaya değer bulmuştu. “Modernist Açılımda Bir Öncü: Seyfi Arkan” temalı program çerçevesinde hazırlanan aynı isimli sergi 23 Ocak-14 Şubat 2010 tarihleri arasında İstanbul'da açılmıştı. Sergi, şimdi Türkiye'nin farklı kentlerinde izleyicisiyle buluşuyor. Sergi takvimi şöyle:

ANTALYA 10-30 Mart 2010, Mimarlar Odası Antalya Şubesi Sergi Salonu

İZMİR 19-30 Nisan 2010

ANKARA 15-25 Mayıs 2010, Çankaya Çağdaş Sanatlar Merkezi

İSTANBUL 10 Temmuz – 10 Ağustos 2010
Mimarlar Odası İstanbul BK Şubesi Sergi Salonu

KAYSERİ 4-11 Ekim 2010, Erciyes Üniversitesi

ACE AVRUPA MİMARLAR KONSEYİ, EAAE AVRUPA MİMARLIK EĞİTİMİ BİRLİĞİYLE buluştu

ACE (Avrupa Mimarlar Konseyi) bünyesindeki Eğitim Grubu (WGE); çalışmalarında mesleğin eğitim ve uygulama alanlarının ilişkisini güçlendirmek ve karşılıklı iletişimi sağlamak amacıyla EAAE (Avrupa Mimarlık Eğitimi Birliği) ile 29 Ocak 2010 tarihinde ortak bir atölye çalışması düzenledi. Fransa'nın Paris kentinde, Belleville Yüksek Mimarlık Okulunda (Ecole Nationale Supérieure d'Architecture de Paris, Belleville) gerçekleştirilen toplantının amacı genel bir deyişle, meslek alanındaki gelişmeler karşısında eğitimde ve pratikte yapılacak yeni düzenlemeler ve öneriler konusunda ortak bir tavır oluşturabilmek, konuları her iki alanın bakışlarıyla birlikte değerlendirebilmek ve işbirliği geliştirmekti.

Toplantıya EAAE başkanının (F. Nordemann, Fransa) ve ACE başkanının (S. Harrington, İrlanda) yanı sıra, ACE ve EAAE üyelikleri bulunan farklı ülke ve okullardan 30 kişilik bir grup katılmıştı. Atölye çalışması formatındaki çalışmada bir “beyin fırtınası” oluşturmak, katılımcıları sıra dışı yaklaşımlarla düşünmeye davet ederek farklı görüşleri gündeme getirebilmek hedefleniyordu.

MİMARLIK VAKFI KİTABEVİ açıldı

Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi ve Mimarlık Vakfı sizleri Mimarlık ve Sanat kitaplarıyla buluşturuyor.

Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi'nin Karaköy'deki yeni binasının giriş katında hizmet verecek olan kitabevinde Mimarlar Odası Merkez ve Şubelerinin yayımladığı kitapların yanı sıra 60'ı aşkın yayınevinin Mimarlık, Tasarım, Kuram, Kültür, Teknoloji, Mühendislik, Kentleşme, Gezi, Fotoğraf gibi mesleğimizi yakından ilgilendiren konularda zengin bir kitap çeşitliliği yer alıyor.

Açılışı 6 Mart 2010 Cumartesi günü yapılan kitabevinde Ali Artun, Aydın Boysan, Behiç Ak, Doğan Kuban, Doğan Tekeli, Doğan Hasol, Hande Suher ve Mehmet Konuralp kitaplarını imzaladılar.

İnternet üzerinden de kitap satışı yapan kitabevini www.mivkitabevi.com adresinden de ziyaret edebilir ve siparişlerinizi daha avantajlı koşullarda temin edebilirsiniz.

TASARIM STRATEJİSİ BELGESİ VE EYLEM PLANI çalıştayı yapıldı

TMMOB'nin de temsil edildiği Türk Tasarım Danışma Konseyi tarafından düzenlenen Tasarım Stratejisi Belgesi ve Eylem Planı Çalıştayı 28 Ocak 2010 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirildi.

Türk Tasarım Danışma Kurulu üyesi kurum ve kuruluşlarının temsilcileri ile konuyla ilgili kamu, özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve akademisyenlerin katıldığı çalıştayda, TMMOB'yi Yönetim Kurulu Üyeleri Sabri Orcan ve İlker Ertem temsil etti.

Toplantının başında, Türk Patent Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Habib Asan "Dünyada Tasarım Politikaları ve Türkiye'de Mevcut Durum" başlıklı bir sunum gerçekleştirdi. Toplantıda, "Tasarım Strateji Belgesi ve Eylem Planı" taslağı oluşturuldu.

7. ENERJİ SEMPOZYUMU SONUÇ bildirgesi yayımlandı

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) adına Elektrik Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen VII. Enerji Sempozyumu 17-18-19 Aralık 2009 tarihinde Ankara'da İMO Teoman Öztürk Toplantı Salonu'nda gerçekleştirildi.

Ulusal ve kamusal çıkarlara uygun enerji politikalarını tartışmak, yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarımızın önemini vurgulamak, enerji alanının merkezi bir yapı içinde ve kamusal bir anlayışla planlanması gerekliliği üzerinde düşünceler üretmek, TMMOB VII. Enerji Sempozyumu'nun başlıca hedefleri olarak belirlenmiştir.

"1996'dan Günümüze Enerji Sempozyumları" başlıklı açılış bildirisinde, TMMOB adına düzenlenen altı sempozyumun ana temaları, amaçları ve sonuçları, yapıldıkları yıllarda enerji alanında yaşanan gelişmeler kronolojik sırayla günümüz penceresinden değerlendirilmiştir.

Açılış bildirisinin ardından başlayan oturumlarda, Sempozyum'un hedefleri doğrultusunda sunulan 30 bildiri ile panelde; özelleştirmelerden serbestleştirmeye, arz güvenliğinden enerji maliyetlerine, elektrikte DUY uygulamasından kamu hizmeti anlayışına ve sektör yapılanmasından kamusal çıkarlarımıza kadar birçok konu ele alınmıştır.

Özellikle son on-on beş yıldır "Yeni Dünya Düzeni" diye adlandırılan ve Dünya Bankası, IMF, Dünya Ticaret Örgütü, OECD gibi küresel ve tekeli sermayenin istem ve programları doğrultusunda şekillenen örgütler tarafından, bir dizi ekonomik ve siyasi politikalarla yönlendirilen, AB ve ABD'nin çıkarlarına hizmet eden dünyamızdaki gelişmeler; ülkemizde de toplumsal yapıyı dönüştürücü, bozucu, kuralıslaştırıcı etkiler yaratmaktadır. Amaç; ulusal ve kamusal kural ve denetimden uzak, küresel sermayeye bağımlı tek bir "pazar" yaratılması ve herkesin bu pazara eklenmesidir.

TMMOB VII. Enerji Sempozyumu; Sermaye, İdare ve Siyaset üçgeninde; "Etkin Piyasalar", "Hantal Devlet", "Bastırılması Gereken Yüksek Ücretler", "Özelleştirilmesi Gereken Verimsiz KİT'ler ve Kamusal Hizmetlerin Piyasalaştırılması" gibi söylemlerin yoğunlaştığı bir dönemde, üzerine SİS çökmüş ve Genetiği Bozulmuş Enerji politikalarının tartışıldığı bir platform olarak belleklerimizde kalacaktır.

mimarlık haberleri

MİMARLIKTA ELEŞTİREL OKUMALAR II gerçek mekan sanal mimarlık

Mimarlar Derneği 1927, mimarlığı tartışan bir denemeler seçkisi oluşturmak üzere, mimarlık öğrencilerini, günümüz mimarlık ortamı ve üretimi hakkında gözlem ve yorumlarını paylaşmaya davet etmektedir.

“Mimarlıkta Eleştirel Okumalar II: Gerçek Mekan – Sanal Mimarlık” metin yarışması, gündelik hayatın içinde giderek daha yerleşik hale gelen ‘sanal dünya kültürü’ ile ‘tasarlanan gerçek mekanlar’ arasındaki ilişkinin sorgulanmasını hedeflemektedir.

Son teslim tarihi: 28.03.2010
e-posta: md1927metinyarismasi@gmail.com
web: www.md1927.org.tr

14. ULUSLARARASI PLANLAMA TARİHİ BİRLİĞİ 2010 istanbul konferansı

“Uluslararası Planlama Tarihi Birliği / International Planning History Society” (IPHS), İTÜ Mimarlık Fakültesi ve İTÜ Çevre ve Şehircilik Uygulama Araştırma Merkezi 12-17 temmuz 2010 tarihinde Taşkışla’da “Kentsel Değişim: Çatışmalar, Karşıtlıklar ve Yarışan Fırsatlar” başlıklı bir konferans düzenliyor. Mimarlar Odası ise bu konferansa bir sergi ve bir kurumsal bildiri ile destek veriyor.

İki yılda bir gerçekleştirilen konferansların on dördüncüsünün, kentin tüm tarihi boyunca konferans temasına uygun bir gelişme ve değişim süreci göstermesi ve 2010 Avrupa Kültür Başkenti seçilmiş olması nedeniyle İstanbul’da yapılacak.

Konferanstaki tartışmaların 2010 Avrupa Kültür Başkenti İstanbul’un kentsel değişim/dönüşüm sürecindeki çalışmalara önemli ölçüde yarar sağlaması bekleniyor.

Ayrıca konferans kapsamında diğer oturumlardan ayrı olarak lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin katılımıyla “Genç Araştırmacılar Oturumu” gerçekleştirilecek. Bu oturumun tüm katılımcıları “en iyi genç araştırmacı bildirisi ödülü” için de aday olarak gösterilecek.

SİNAN VE ÇAĞI SİNAN & HIS AGE uluslararası sempozyum

Mimarlık ortamında, Sinan’ın mimarlığı, mekansal nitelikleri ve strüktürel özellikleri kadar biçime yüklenen anlam ve estetik anlayışı ile tartışıla gelmektedir. Çoğu zaman Sinan ve eserleri, sınırlı bir çerçevede kendi mimarlık arayışları içinde değerlendirilmiş ve genel bir bakışla, zamanından kopuk

bir biçimde günümüzün bağlamında yorumlanmıştır. Bu değerlendirmelerin kendi döneminin koşullarından bağımsız, anakronik saptamalar içerdiği söylenebilir. Oysaki, daha geniş bir yaklaşımla Sinan ve mimarlığı, çağdaşları içinde karşılaştırmalı olarak değerlendirilme potansiyeli barındırmaktadır. Bu bakış açısıyla, 8 - 11 Nisan 2010 tarihleri arasında Kayseri Büyükşehir Belediyesi, Mimarlar Odası Kayseri Şubesi ve ÇEKÜL Vakfı tarafından uluslararası “Sinan ve Çağı” sempozyumu düzenlenecektir. Sempozyumda, sadece Sinan ve eserleri yerine, daha geniş bir kültürel coğrafya içerisindeki mimarlıkların içindeki konumu üzerine odaklanan eleştirel yaklaşımların ortaya çıkarılması hedeflenmektedir. Ayrıca sempozyum, 16. yüzyıl mimarlık ortamını şekillendiren gelişmeleri ve bunların içinde Sinan ve eserleri ile çağdaşlarını karşılaştırmalı inceleyen yaratıcı bakışları gündeme taşımaya amaç edinmiştir. Akdeniz kültür havzasında Osmanlı’nın Doğu ve Batı arasındaki konumu düşünüldüğünde, iki eksen arasındaki geçişlerin mimarlık ortamındaki yansımaları, üretilen mimarlıkların 16.yüzyıl kültürel ortamındaki konumlarının açığa çıkarılması da bu sempozyumun ana hedefleri arasındadır.

YEM’DE “MİMARLIK PLATFORMU” sergisi

2010 yılında Almanya’nın Essen ve Macaristan’ın Pecs kentleri ile birlikte “Avrupa Kültür Başkenti” olan İstanbul, bu ünvana paralel olarak AIA (Amerikan Mimarlar Enstitüsü) Avrupa Birimi yıllık toplantısına da ev sahipliği yapıyor. Yıldız Teknik Üniversitesi, TMMOB Mimarlar Odası ve Yapı Endüstri Merkezi’nin (YEM) desteğiyle Nisan 2010’da İstanbul’da gerçekleştirilecek ve “İstanbul: Layers of History, Culture, Architecture” (Tarih, Kültür, Mimarlık Katmanları) başlığını taşıyacak olan toplantı paralelinde bir sergi düzenleniyor.

08-12 Nisan 2010 tarihleri arasında YEM’de görülecek olan “Mimarlık Platformu” başlıklı sergi, ülkemizden olduğu kadar dünyanın çeşitli ülkelerinden mimarların ürünlerini bir araya getirecek. AIA üyeleri, TMMOB-Mimarlar Odası üyeleri, yapı sektörü temsilcileri, ilgili meslek disiplinlerinden kişiler ve öğrencilerin izleyeceği sergide yer almak için ise mimarlara, son 10 yıl içinde uygulanmış ve “mimari olarak deneysel özellikler barındıran” yapılarını paylaşmak üzere çağrıda bulunuluyor.

Ayrıntılı bilgi için: info@architectureplatform.com

MEKANAR KENT MODERNLEŞME gezisi

İngiliz tarihçi Eric Hobsbawnm bugün bildiğimiz modern dünyanın kavramlarının ilk olarak İngiltere’de ortaya çıktığını söyler; toplu konut, kent planlaması, işçi sınıfı, burjuvazi, sermaye gibi. İnsanlık tarihinin en büyük dönüşümü olan Sanayi Devrimi kısa bir dönem için bir tek ülkenin, Büyük Britanya’nın tarihi ile çakışmıştır. Bundan dolayı Londra dünyanın en erken modernleşen kenti olmuştur. İlk olmasından dolayı Londra modernleşmenin sorunlarının, başarı ve yanlışlarının görüldüğü, kurallarının belirlendiği ve kendine özgü coğrafyasının getirdiği istisnaların yaşandığı bir kent olarak günümüze ulaşmıştır. Kentin son 200 yıllık modern tarihinde bu sürecin tüm izlerini görmek mümkündür.

Mekanar Mekan Araştırmaları’nın ikinci kent modernleşme gezisi bu nedenle Londra olarak seçilmiştir. Gezi esnasında kentin modern tarihinin izi sürülecek, kentsel planlama bölgeleri ve özgün mimari ürünler gezilecek, mimarlık – tasarım ofisleri, merkezleri ve okulları ziyaret edilecek ve Londra Mimarlık Festivali etkinlikleri izlenecektir.

Ayrıntılı bilgi için: www.mekanar.com

YAPI SEKTÖRÜNÜN YEŞİL ZİRVESİ ekodesign 2010

Yapı-Endüstri Merkezi (YEM), Türkiye’de mimarlıkta ve yapı sektöründe ekoloji ve sürdürülebilirlik çalışmalarının en önemli ayaklarından biri olan EKODesign 2010 Konferansı’nın üçüncüsünü gerçekleştiriyor. Konferansları aracılığıyla Türkiye’de az sayıda olan “yeşil bina” uygulamalarının artması; kentlerin, bölgelerin, binaların tasarımında ekolojik

tasarım ölçütlerinin daha fazla uygulanır hale gelmesi ve konu ile ilgili gündem yaratılması hedefleniyor.

Konferans’ta, deneysel Hypergreen kulesinin tasarımcısı dünyaca ünlü Fransız mimar Jacques Ferrier, 30 yılı aşkın süredir sürdürülebilir mimarlık alanında çalışan ve özellikle eğitim yapılarının sürdürülebilir tasarımı konusunda uzman İngiliz mimar Peter Clegg ve kurduğu Londra merkezli BDSP Çevre Mühendisliği firması ile yaratıcı ve sürdürülebilir yapı çözümlerine imza atan İngiliz strüktür mühendisi Klaus Bode yeşil binaların dünyadaki tasarım ve uygulamaları konusundaki deneyimlerini aktaracak. Dünya gündeminde yer alan uzman isimlerin de kentsel ölçek, yapı ve planlama, endüstriyel tasarım, gayrimenkul ve gayrimenkul geliştirme konularını tartışacakları EKODesign 2010 Konferansı, Türkiye ve dünyadan önemli mimar, mühendis, tasarımcı ve finansçıların yanı sıra Türkiye’nin yeşil binalar konusunda vizyonunu belirleyen kurumların temsilcilerini de konuşmacı olarak ağırlayacak.

EKODesign 2010 Konferansı’na katılımın yalnızca davetiye ile sağlanabileceği bildiriliyor.

Ayrıntılı bilgi için: www.mimarizm.com

11. DOCOMOMO KONFERANSI: "living in the urban modernity"

“Living in the Urban Modernity / Kent Modernitesinde Yaşamak” başlığı altında organize edilen olan 11. Uluslararası Docomomo Konferansı 19-27 Ağustos 2010 tarihinde Meksika’da yapılacak. Meksika Üniversitesi Mimarlık Fakültesi’nin (Faculty of Architecture of the National University / UNAM) ev sahipliğinde gerçekleştirilecek olan konferans mimarları, araştırmacıları, tarihçileri ve sürecin yenileme, koruma ve dönüşüm alanlarında çalışan uzmanları bir araya getirmeyi planlıyor.

20. yüzyılda kentler, metropol olma yolunda hızlı adımlarla ilerlerken modern mimari için uygun bir çevre yaratma konusunda sadece teknoloji ve yeni araçların dönüşümü tetikleyici unsurlar olmadığı, mimarinin ve kentlerin biçimlendirilmesinde hijyen, eğitim, sağlık, iş koşulları gibi refaha dair özelliklerin de öneminden yola çıkılarak oluşturulan konferans içeriğinin alt başlıkları şöyle:Modern Yaşam, Kentsel ve Sosyal Altyapı, Modern Kent, Modern Habitat için Teknoloji, Üniversite Kenti

Ayrıntılı bilgi için: docomomomexico2010@gmail.com

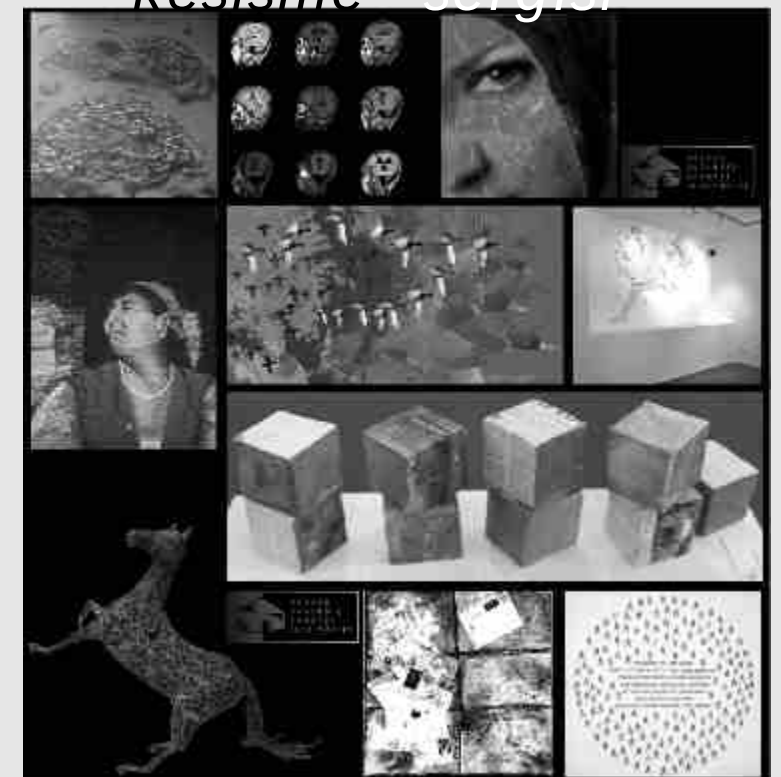
ULUSLARARASI SÜRDÜRÜLEBİLİR YAPILAR sempozyumu

Gazi Üniversitesi’nden Avrupa Birliği Leonardo da Vinci Hayatboyu Öğrenme Programı Hareketlilik Projeleri çerçevesinde gerçekleştirilmiş olan “Yapı Malzemelerinin Çevresel Etkileri Kapsamında Yaşam Döngüsü Değerlendirme Yönteminin İncelenmesi” projesi ekibi, 26 - 28 Mayıs 2010 tarihleri arasında “Uluslararası Sürdürülebilir Yapılar Sempozyumu” düzenliyor.

İki yılda bir gerçekleştirilmesi planlanan etkinliğin amacı “sürdürülebilir yapılar ve çevre”, “sürdürülebilir planlama”, “enerji ve çevre”, “çevre kirliliği kontrolü ve denetimi” ve “çevre politikaları ve uygulamaları” alanlarında geleceğe yönelik öngörülerin ortaya konması, tartışılması, çözümler üretilmesi ve yeni açılımlar sağlanması olarak ifade ediliyor.

A black and white photograph showing a row of tall, cylindrical, modular housing units built on a grassy hillside. The units are arranged in a line, and the foreground shows a dark, textured slope. The sky is light and overcast.

“kesisme” sergisi

basın'dan

TARİHİ KENTLER BİRLİĞİ antakya'da

Dünyanın ilk yerleşim birimlerinden biri olan Antakya, 19 - 21 Şubat tarihleri arasında Tarihi Kentler Birliği toplantısına ev sahipliği yapacak.

Yılda iki kez bir araya gelen “Tarihi Kentler Birliği Buluşması”yla ilgili basın toplantısı düzenleyen Antakya

Belediye Başkanı Lütfü Savaş, üç semavi dinin bir arada yaşadığı Antakya ve Hatay'ı dünyaya tanıtmayı hedeflediklerini belirterek “Tarihi Kentler Birliği'ne üye 500'den fazla vali, belediye başkanı ve temsilciyi kültürel miras, ortak paydada buluşma ve üç uygulama örneği noktasında kentimize davet ettik. Bu üç günlük buluşma programında Antakya kent dokusunda yapılan ve yapılabilecek çalışmaları ele alacağız” diye konuştu.

Cumhuriyet Gazetesi– 18.02.2010

BİNALAR DA tepki verecek

IBM'in, önümüzdeki 5 yılda hayata geçirmeyi düşündüğü inovatif çalışmalarla, binaları yöneten teknolojiler ihtiyaçları algılayıp hızla cevap verebilen, yaşayan birer organizma gibi çalışacak. Yeni teknolojiler sayesinde mevcut binalar güçlendirilecek, yeni binalar donanımlı, birbirine bağlı ve akıllı, enerjiyi verimli kullanan sistemlerle geliştirilecek. Bir binanın ısı, elektrik, havalandırma, su, atık yönetimi, telekomünikasyon ve güvenlik gibi tüm ihtiyaçları, daha iyi yönetim ve denetim için bütünleştirilecek. Binaların içindeki binlerce sensör, hareket ve sıcaklıktan nem ve aydınlatmaya kadar tüm verilerdeki değişimi izleyecek. Bina yalnızca doğayla birlikte var olmayacak, aynı zamanda ondan yararlanacak. Sistem, bir şeyin bozulmadan onarılmasını, acil durum birimlerinin hızla yanıt vermesini, tüketiciler ve işletme sahiplerinin enerji tüketimi ile karbon emisyonunu gerçek zamanlı izleyerek azaltmak için gerekli işlemleri yapmasını sağlayacak.

Yeni Şafak Gazetesi– 28.01.2010

EUROPA NOSTRA ETKİNLİKLERİ İSTANBUL'DA ‘farklı kimlikler -ortak miras’

Avrupa ile Türkiye'deki sivil toplum kuruluşları arasında köprü kurmayı amaçlayan Europa Nostra'nın İstanbul'daki zirvesine Umberto Eco ve Amin Maalouf gibi ünlü yazarlar da katılacak.

Avrupa Kültürel Miras kuruluşları Federasyonu (Europa Nostra), Avrupa Kültürel Miras Zirvesi'ni Haziran 2010'da İstanbul'da gerçekleştirecek. Europa Nostra, bu yılın Avrupa Birliği Kültürel Miras Ödülleri Töreni, Kültürel Miras Forumu, Kültürel Mirasın Korunmasında Örneğin Gücü - Avrupa'da En İyi Uygulamalar Sergisi'nin açılışı, Kültürel Miras Sivil Toplum Kuruluşları Buluşması ve 2010 Genel Kurulu gibi etkinlikleri 8-13 Haziran günleri arasında İstanbul'da düzenlemeye hazırlanıyor.

11 Haziran'da Tophane-i Amire'de yapılacak “Farklı Kimlikler-Ortak Miras” konulu toplantıya Umberto Eco, Amin Maalouf ve Felipe Fernandez-Armestro gibi ünlü yazarlar da katılacaklar. Europa Nostra İstanbul 2010 Yönetim Kurulu üyesi Orhan Silier, koordinatör vekilleri Yeşim Tonga ve Kerem Çiftçioğlu ve Kültür Bilincini Geliştirme Vakfı'ndan Barış Altan, Suna-İnan Kıraç Vakfı İstanbul Araştırmaları Merkezi'nde düzenledikleri basın toplantısında organizasyonla ilgili bilgi verdiler. Silier, dünyanın en değerli kültürel miraslarından birine sahip olmasına karşılık Haliç, Balat, Tarlabası'nda olduğu gibi inşaat ve turizm sektörlerinin çok güçlü, kentsel rantların büyüme oranlarının çok yüksek, merkezi ve yerel yönetimin demokratik denetim kanallarının ise hayli sınırlı olduğunu vurgulayarak, “Ülkemizde kültürel mirasın korunmasının kısır iç çatışmalardan aldığı payın ne kadar büyük ve 'bu ülkede bu kadar yapılabilir' felsefesinin ne kadar yaygın olduğu hepimizin bilgisi içindedir” dedi.

Cumhuriyet Gazetesi– 18.02.2010

TOKİ ARSA SATIŞINA ARACILIK ETTİ 32 milyon TL kazandı

Ufuk Üniversitesi'nin Ankara-Armada Alışveriş Merkezi'nin karşısında bulunan arazisinin satış ihalesini organize eden TOKİ, ihale sonucunda 106.2 milyon liraya ulaşan satış gelirinden yaklaşık 32 milyon lira pay aldı. Sosyal konutların finansmanı için hasılat paylaşımı yöntemi ile konut projeleri uygulayan Toplu Konut İdaresi (TOKİ), güvenilirliğinden yararlanmak isteyen özel sektörün arazi satışlarına da aracılık ediyor.

Para kazanmak için her türlü fırsatı değerlendirdiklerini kaydeden TOKİ Başkanı Bayraktar “Vatandaş, güvendiği için arsa satışı için de bize geliyor. Biz de organizasyonu yapıyoruz. Kayabaşı'nda da vatandaşların arsasını birleştirip sattık. Bu şekilde kazandığımız paralarla yoksul konutlarını finanse ediyoruz” dedi. TOKİ, Ufuk Üniversitesi'nin 25 bin 195 metrekaarelik arsasını gelir paylaşım yöntemiyle satılması için 18 Ocak'ta ihale yaptı. 6 firmanın katıldığı hasılat paylaşımı yöntemi ile yapılan satış ihalesinde en yüksek teklifi Pasifik Gayrimenkul verdi. Arsanın metrekare bedeli 4.2 bin lira oldu. Ufuk Üniversitesi ile yapılan anlaşma uyarınca, arsa bedeli olarak belirlenen 106.2 milyon liranın yüzde 30'unu TOKİ aldı. Hasılatın 354 milyon liranın üzerine çıkması halinde şirketin vereceği yüzde 31'lik hasılat payının da yüzde 30'u TOKİ'ye gelecek.

Sabah Gazetesi– 17.02.2010

KENTSEL DÖNÜŞÜM VE 73. MADDE tuzağı

Kentsel dönüşüm projelerinin ve uygulamalarının tartışıldığı günden bu yana bu politikanın ne olduğu konusunda epey bir tecrübe birikimine sahibiz. Bu uygulamanın başlatıldığı bütün kentlerde büyük inşaat tekelleri ve mütahtitlik firmaları önemli rantlar elde ettiler. Görünüşte kentin ekonomisinin canlanacağı ve önemli istihdam olanakları yaratılacağını var sayarız. Peki gerçekten, işsizlerin iş bulması için bir çalışma mı var? Burada kendimize sormamız gereken kentin dönüşümü mü, yoksa paylaşımı ve yağması mı sorusudur. 5393 sayılı belediye kanununun içeriğine ve 73. maddesinin değiştirilmek istenmesine baktığımızda bu yasanın ve uygulamanın ne kadar antidemokratik ve emekçi karşıtı olduğunu görürüz. Kentsel dönüşüm ve gelişim alanlarının ilan edildiği alanlarda yerel yönetim erkinin ve ilçe belediyelerinin görüşünün alınmaması, yerel halkın katılımı ve temsiliyetinin tümünden göz ardı edilmesi, bölgenin dönüşümü ve gelişimi ile ilgili kararının Büyükşehir Belediyesi'ne ait olması kabul edilemez bir olgudur. Bu anlayış bölge ile ilgili yerel halkın tüm tasarruf ve hakları böylelikle bir çırpıda tümden gasp ediliyor.

Kentle ilgili tüm tasarruflar ilçe yerel yönetiminden Büyükşehir Belediyesi'ne transfer edilmektedir. Yasa bununla da kalmıyor. Yürütmeyi durdurma ve iptal davaları açma konusunda da bu yasa kabul edilemez. Bu madde de yapılmak istenen değişikliklerle bireysel özgürlükler ve haklarda yok sayılıyor. Bu yasaya dayanarak kentsel dönüşüm kararları ile oluşabilecek ekolojik ve çevresel zararlara karşı durabilmek için eğer hukuksal bir karar elinizde yoksa, ya da Türk hukuk sistemi Kyoto ya da AB ile ilgili evrensel çevre hakları uhdesine almamış ise birey kentsel dönüşüm ve gelişimi ile ilgili yürütmeyi durdurma kararına bu haliyle gidemez. Ayrıca şayet 73. madde yasallaşırsa ön gördüğü uygulamalarda büyükşehir belediyesine verilecek yetki ile halk mağdur olacak. Yeni tasarı ile büyükşehir belediyelerine yetkilerin verilmesi, boşaltılması gereken ya da üzerinde herhangi bir uygulama düşünülen yerlerin tüm giderleri mal sahiplerine yükleniyor. Adı geçen yasa uygulayıcıları canının istediği yerde, tarihi, turizm, ticari, teknolojik park gibi bir çok isim oluşturan vatandaşın kendi yaşadığı bölgeden başka bir yere özellikle şehrin atıl bölgelerine göç ettirmek ve bu yerlerin hatırlı ve siyasi gücü elinde bulunduran TOKİ ve benzeri yapım lobi ve tekellerine devretmektedir. Kısacası rant paylaşımıdır bu yasa değişimi

Evrensel Gazetesi– 19.02.2010

ULUSLARARASI tüzük var

Ulus gibi alanların korunması için kullanılması gereken yöntemler uluslararası birçok belgede de bulunuyor. AB Kültürel Miras Mevzuat'ında yer alan Burra Tüzüğü, Kültürel Öneme Sahip Yerlerin Korunması Amaçlı Avustralya-ICOMOS Tüzüğü'nde “Tarihi bir alanın korunması, görsel düzenlemeleri ve tarihi dokuya katkıda bulunan diğer parçaların da korunmasını beraberinde getirir. Nitekim yeni yapılanma, yıkım, izinsiz müdahaleler veya ortamı olumsuz yönde etkileyecek diğer değişiklikler uygun değildir” ifadesi yer alıyor.

Cumhuriyet Gazetesi– 29.01.2010

DÜNYA BİR OYUN ALANI MİMARLAR evcilik oynuyor

Sınır tanımayan mimarlar dünyayı bir oyun alanı gibi düşünüp rüya projelerini hayata geçiriyor. Finansçıları pozitif enerjiyle çalıştırmak isteyenler de dünyanın en büyük Feng Shui'li finans merkezini yapıyor.

Alternatif yaşam konsepti mimarlara hayallerini gerçekleştirme zemin hazırlıyor. Dünyanın farklı yerlerinde rüyalarını gerçekleştirecek yatırımcıları bulanlar ise sınır tanımadan bazen bir arı peteğinden yola çıkarak bir buluşma noktası, bazen bir yumurta şeklinden yola çıkarak alteratif bir yaşam alanı, bazen de kişiselleştirme ile kalmayıp kalıplarını kitleselleştirerek Feng Shui felsefesine göre dizayn edilen dev bir finans merkezi inşa ediyor. Frank Gehry ilginç mimarisi ile dünyanın herhangi bir yerini kısa zamanda bir turistik çekim merkezi haline getirebilirken Londra'da 'aklı havada' kalan bir başka mimar şehrin ortasında bulut kümelerini andıran bir yapı ile karşımıza çıkabilir. Mimarların hayalleri sınır tanımadığı sürece dünya mimarların oyun alanı olmaya devam edecek.

Londra'nın akıllı 'havada' olacak Dümdüz bir coğrafyada bulunan İngiltere'nin başkenti Londra'da bir gözlem evi projesinden yola çıkarak yapılan 'Bulutlar' konsepti şehrin kozmopolitan yapısına katkı sağlamak için oluşturuldu. Farklı disiplinlerin biraraya gelerek yarattığı bu ilginç konsept henüz hayata geçirilmedi ancak tamamlandığında şehrin en büyük turistik noktalarından biri haline geleceği kesin.

Gehry, şarapsal kıvrımlarla İspanyol kasabasını kurtardı Ünlü mimar Frank Gehry, Bilbao'ya yaptığı Guggenheim Müzesi ile sağladığı turist atraksiyonunu İspanya'nın güneyindeki şirin şarap kasabası için de yapması istenince ortaya bu ilginç bina çıktı. Elciego kasabasında bulunan Marques de Riscal şarapevi 2006 yılında yapıldı. Binanın içinde bulunan camdan asansör ise sizi 3 bin adet sarabın saklandığı mahzene getiriyor. 43 odalı bir butik otel, lüks bir restoran ve şarap terapisinin yapılabildiği bi spası da bulunan bu yapı adeta İspanyol kültürünün yerel özelliklerinin görülebildiği bir müze özelliği taşıyor.

Sabah (Emlak) Gazetesi– 25.02.2010

MEYDAN SAVAŞI YENİ BİR yargı hamlesi

Büyükşehir Belediyesi ile Yenimahalle Belediyesi ve Çayyolu halkı arasında krize neden olan “Meydan mı, lunapark mı?” tartışmasında yeni bir yargı hamlesi geldi. Yenimahalle Belediyesi'nin ardından Ankara Barosu adına Çayyolu sakinlerinden Avukat Tayyar Selçuk ve Mehmet Horuş, Büyükşehir Belediye Meclisi'nce alınan lunapark yapma kararının iptali için İdare Mahkemesi'ne dilekçe verdi. Dilekçede “Ankara Büyükşehir Belediyesi, Belediye Meclisi'nin Ümitköy'de 9 bin 835 metrekaarelik yeşil alanın 10 yıl süreyle eğlence ve lunapark alanı olarak kiraya verilmesine ilişkin kararının öncelikle davalı idarenin savunması alınmadan yürütmesinin durdurulmasına ve yargılama sonunda iptaline karar verilmesi istenmektedir” denildi.

Hürriyet (Ankara Eki) Gazetesi– 23.02.2010

MİMAR SİNAN HAFTASI 2010 ETKİNLİKLERİ

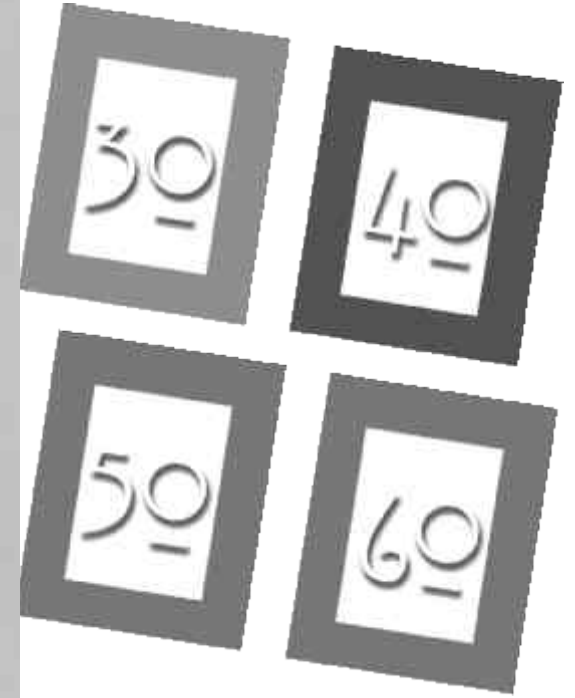
Usta Sinan'dan Günümüz

Mimarlık Meslek

Mimarına

İdeolojisi

- 2 Nisan 2010, Cuma 18.00
Kültür, Coğrafya ve Konut Formunun Heterojenliği Söyleşisi
Pattabi Ganapathi Raman, Özgür Devlet Üniversitesi, Güney Afrika
Söyleşide simültane çeviri yapılacaktır.
Yer: Goethe - Enstitüsü, Atatürk Bulvarı No:131 Bakanlıklar - Ankara
- 19.30 Mimar Sinan Haftası Açılış Kokteyli
Yer: Goethe - Enstitüsü, Atatürk Bulvarı No:131 Bakanlıklar - Ankara
- 6 Nisan 2010, Salı 18.00
Usta Sinan'dan Günümüz Mimarına: Mimarlık Meslek İdeolojisi Paneli
Uğur Tanyeli – Güven Birkan
Yer: TÜBİTAK Mustafa İnan Konferans Salonu Tunus Cad. No: 80 06100 Kavaklıdere - Ankara
- 8 Nisan 2010, Perşembe 18.00
Mihrimah Sultan Camii Geometrik Kurgusu Söyleşisi
Orhan Cezmi Tuncer
Yer: TMMOB Mimarlar Odası Konferans Salonu, Konur Sokak 4/5 Yenışehir - Ankara
- 9 Nisan 2010, Cuma 19.30
Meslek Yılına Saygı Töreni
*Törene katılım davetlidir.

MESLEK VE BİR ÖMÜR
Meslek Yılına Saygı Töreni
9 Nisan 2010, Cuma 19.30

MİMARLIĞIN SOSYAL FORUMU 2010

Tarihte ilk kez kentli nüfusun kırdaki nüfusu aştığı günümüzde kentler bir kez daha yoksulluk ve toplumsal eşitsizliğin biriktiği asli insan yerleşimleri olarak gündeme giriyor. Daha önce, barındırdıkları sefaletle rağmen daha iyi bir dünyanın imkânlılığına dair bir iyimserliğin de sembolü olan Üçüncü Dünya'nın gecekondulu alanları, neoliberalizmin yeni binyılında karanlık ve ürkütücü bir geleceğin sembolleri olarak görünmeye başladı. Bir yanda zenginlik ve refah, diğer yanda yoksulluk ve sefalet, giderek daha net mekânsal araçlarla birbirinden ayrı, fakat bir o kadar da birbirine yakın biçimde yeniden üretiliyor. Üstelik kent mekânı salt bu ayrışmanın aracı olmakla kalmayıp, aynı anda hem ekonomik değer üretiminin hem de sosyal dışlamanın vasıtası haline geliyor. Dünyanın çeşitli yerlerinde, New York ve Londra'dan, Delhi, Seul ve Mumbai'ye, Rio ve Mexico City'den, İstanbul ve Pekin'e kadar farklı ülke ve kültürlerin metropollerinde benzer süreçlerle kent mekânı, yenileme, dönüşüm ve soylulaştırma operasyonlarına konu oluyor. Bugün artık mülksüzleşmenin başat biçimi yerinden edilmedir. Dahası, bugüne değin finansal krizlerin yıkım ve yeniden inşa faaliyetleriyle aşılmasına aracılık eden kent mekânı bu kez finans sermayesinin doğrudan yatırım aracı olarak içine girdiği döngülerde yaşanan sıkışmalarla mevcut küresel krizin odağında yer alıyor.

Forum temaları:

- Toplumsal mimarlık ve planlama
- Mekanda toplumsal ayrışma/dışla(n)ma
- İnsan hakkı olarak herkes için konut
- Ekoloji ve çevresel adalet
- Savaş, afet ve mimarlık
- Koruma, kültürel miras ve değişim
- Yerinden edilmenin mekânsal politikası: toprak ve kaynakların sömürgeleştirilmesi
- Toplumsal değişim aracı olarak tasarım
- Toplumsal mimarlık için eğitim

>>

- Yöresel pratikler, teknoloji ve serbest piyasa
- İnsani kentler: bariyerler ve etik
- Kentsel şiddet ve kent mekânının okunabilirliği
- Demokratik uygulamalar ve yasama
- Kamusal mekanların genişletmek
- Toplumsal cinsiyet ve mekan
- Ulaşılabilir toplu taşıma ve yaya hakları
- Toplumsal mekan: ittifaklar ve çelişkiler...

KATILIM >

websitemizi ziyaret edin www.socialarch.net
iletişim info@socialarch.net

KATILIM

Mimarlığın Sosyal Forumu'na çeşitli şekillerde katılmak mümkündür. Aşağıda belirtilen katılım şekilleri, Forum programı netleştikçe ayrıntılandırılacaktır.

- **İzleyici/dinleyici olarak katılım**
Büyük Forum, çağrılı konuk konuşmacıların sunuşları, paneller, atölyeler vb. etkinlikler ile kapalı ve açık alanlardaki her türlü etkinliğe izleyici/dinleyici olarak katılım serbest ve ücretsiz olacaktır.
- **Büyük Forum**
Farklı ülkelerden, organizasyonlardan ve örgütlerden sözcülerin yanı sıra, bireysel katılımcıların da söz hakkına sahip olacağı, sorunların ve taleplerin dile getirileceği bir etkinlik olacaktır.
- **Atölye Çalışmaları**
Deneyimlerin, toplumsal taleplerin paylaşılabilceği, teması ve katılım şekli önceden tasarlanmış kapalı/açık toplantılardır.
- **Bildiri**
MSF çağrı metninde belirtilen konularda teorik ya da alan çalışması-proje temelli bildiriler kabul edilecektir. Bildiri sunuşları paralel oturumlarda gerçekleştirilecektir.
- **Serbest Kürsü**
Paralel oturumların sonlarında 5 dakika süreyle herkesin görüşlerini açıklayacağı serbest kürsü uygulaması gerçekleştirilecektir.
- **Poster**
Forum konularındaki görüşlerin kısa ve öz bir şekilde anlatıldığı 80cmx200cm ebadında posterler kabul edilecektir.
- **Video Gösterimi**
CD, DVD ve VCD formatında 10 dakikayı geçmeyecek şekilde hazırlanmış videolar kentin farklı mekânlarında gösterilecektir.
- **Sergi**
İç mekân ve açık havada sergilenmek üzere Forum konularını irdeleyen proje, alan çalışması, izlenim vb. içeren sergilerin 80cmx200cm ebadında poster formatında olması gerekmektedir.
- **Kültürel Etkinlikler**
Kentin farklı mekânlarında tüm kentlilere hitap edecek şekilde gerçekleştirilecek olan sinema, tiyatro, müzik, dans, resim, heykel, müzik, seramik, fotoğraf, edebiyat vb. alanlardan etkinlik başvuruları değerlendirilecektir.
- **Forum Alanı**
Kent merkezinde ve birbirine yürüme mesafesindeki çeşitli kapalı ve açık mekânlar Forumun çeşitli etkinliklerine ayrılacaktır.
- **Konaklama**
Katılımcılar için olabildiğince uygun koşullarda konaklama sağlamak üzere girişimlerimiz sürmektedir.

Program, ön kayıt ve MSF'ye ilişkin diğer konularda daha detaylı bilgi web sitemizden edinilebilir.

www.socialarch.net

6 . A V R U P A S O S Y A L F O R U M U

5 . H A Z I R L I K T O P L A N T I S I

Toplantının ilk gününde Kamu Hizmetleri Ağı, Doğu Avrupa Ağı, Eğitim Ağı, İklim Değişikliği Ağı, Avrupa Yoksullukla Mücadele Kampanyası Ağı, Antiemperyalist Ağ, Baskı Politikaları Ağı, Göç Ağı ve Emek ve Küreselleşme Ağı ağ toplantıları yapıldı. İkinci günde ise, açılış konuşmalarının ardından İstanbul'da yapılacak olan Avrupa Sosyal Forumu'nun hazırlıklarına ilişkin tartışmalara geçildi. ASF'nin teknik hazırlıklarına ve programına dair bir bilgilendirme ve tartışma yapıldı. Bu bilgilendirmeden sonra Paris'te yapılan Avrupa Program Çalışma Grubunun raporu sunuldu. Ardından ise iklim değişikliği etkinlikleri ve ASF'ye Orta ve Doğu Avrupa'dan katılıma yönelik tartışmalara geçildi. Üçüncü günde ise, Avrupa Sosyal Forumu'nun geleceğine dair bir tartışma yapıldı. Bu tartışmanın ardından ilk gün yapılan ağ toplantılarının raporu sunuldu. Kararlara dair bölüme geçilmesiyle toplantı sonlandı.

asf2010'UN EKSENLERİ

EKONOMİK VE SOSYAL KRİZ: DİRENİŞLER VE ALTERNATİFLER | SOSYAL AVRUPA İÇİN SOSYAL HAKLAR | NASIL BİR DEMOKRASİ? MEDENİ VE SİYASİ ÖZGÜRLÜKLERİN GELİŞTİRİLMESİ | EZİLEN ULUSLARIN VE AZINLIKLARIN HAKLARININ SAVUNULMASI | AVRUPA KALESİNE KARŞI: GÖÇMENLER VE MÜLTECİLER İÇİN TÜM HAKLAR | AYRIMCILIĞA KARŞI EŞİTLİK. KÜRESEL KRİZE KARŞI FEMİNİST ALTERNATİFLER | GEZEĞENİ KURTAR: SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR DÜNYA'NIN İNŞASI | SAVAŞA KARŞI BARIŞ, MİLİTARİZM, İŞGALLER | GENÇLİK-EĞİTİM, İŞ VE GELECEK HAKKI | BİLGİNİN, EĞİTİMİN VE KÜLTÜRÜN DEMOKRATİKLEŞTİRİLMESİ; ALTERNATİFLERİN OLUŞTURULMASI | KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARI VE GÜÇ İLİŞKİLERİ: İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNÜN SAVUNULMASI VE BİLGİNİN DEMOKRATİKLEŞTİRİLMESİ | AVRUPA VE DÜNYA: TAHAKKÜM VE NEO-KOLONYALİZME KARŞI DAYANIŞMA TABANLI İŞBİRLİĞİ VE KALKINMA | KÜRESEL ADALET HAREKETİNİN DURUMU VE GELECEĞİ

HAZIRLIK TAKVİMİ

10 Şubat 2010	Etkinlik önerilerinin alınacağı internet sitesi hazır olacak
15 Mart 2010	İnternette etkinlik önerilerinin alınması için son tarih
7-9 Mayıs 2010	Program Çalışma Grubu Toplantısı (Brüksel'de yapılacak)
21-23 Mayıs 2010	ASF Hazırlık Toplantısı (İstanbul'da yapılacak)

PROGRAM

30 HAZİRAN 2010 ÇARŞAMBA	Dünya Kadın Yürüyüşü ve Asamblesi
1 TEMMUZ 2010 PERŞEMBE	
Açılış	09.00-12.00
Toplantılar	14.00-17.00 17.30-20.30
2 TEMMUZ 2010 CUMA	
Toplantılar	09.00-12.00 14.00-17.00 17.30-20.30
3 TEMMUZ 2010 CUMARTESİ	
Toplantılar	09.00-12.00 13.00-15.30
Miting	18.00
4 TEMMUZ 2010 PAZAR	
Tematik Asambleler	10.00-13.00
Asambleler Asamblesi	15.00 -18.00

KANIKSANMIŞ YOKSULLUĞUN KENTİ SAO PAULO'DAN DÜNYA SOSYAL FORUMU'NUN BAŞKENTİ PORTO ALEGRE'YE *brezilya izlenimleri*

Bülent Batuman

22-30 Ocak 2010 tarihlerinde Mimarlar Odası Ankara Şubesi temsilcileri olarak gerçekleştirdiğimiz Brezilya gezisi, hem kentsel deneyim, hem örgütsel izlenim, hem de kurumsal iletişim açısından yoğunlu. Sao Paulo'da katıldığımız Sosyal Hareketler İttifakı seminerleri ardından, Porto Alegre'de gerçekleşen Dünya Sosyal Forumu'nun 10. yıldönümü kutlamaları, dünyanın çeşitli yerlerinden gelen aktivist grupların iletişime geçtiği, deneyim paylaştığı ve politik vizyon ürettiği bir ortamdı. Bu iki kentte geçirdiğimiz süre, başka türlü kentsellikleri, başka türlü siyasal düşünüş ve eyleyiş biçimlerini tanımamıza olanak sağladı.

Fotoğraflar: Fatih Söyer, Bülent Batuman

I.

Brezilya'nın ve Güney Amerika'nın en önemli sanayi kenti olan, aynı ismi taşıyan eyaletin başkenti, Latin Amerika'da Mexico City'den sonra en kalabalık kent, Sao Paulo. Henüz havaalanında, kentin hem uluslararası niteliğine, hem de toplumsal yapısına ilişkin sıra dışı bir deneyim yaşıyoruz. Pasaport kontrolü için sırada bekleyen yabancı ülke vatandaşlarını dolanan federal polis memuru siyah derili olanların önünde tek tek durup pasaportlarını inceledikten sonra bu kişileri ayrı bir yere topluyor. Yolcuların gelir düzeyi farklılıklarını yansıtan çeşitli işaretlere tamamen kör biçimde cereyan eden bu seçme işlemi, daha sonra öğreneceğimiz gibi tüm Afrikalıların (özellikle Nijeryalıların) potansiyel uyuşturucu kaçakçıları olarak görülmesinin bir sonucu. Ve kolonyal geçmişi olan başka ülkelere benzer biçimde Brezilya da eski Portekiz sömürgeleriyle bir biçimde ilişkili. Gine, Mozambik ve Angola, Brezilya'nın hala insan (emek), hammadde ve kültür alışverişini sürdürdüğü ülkeler. Bunun doğrudan sonucu ise, ırk farklılığının kentin beşeri coğrafyası içinde kalıcı bölünmeler oluşturmaya ve ırkçılığın önemli bir faktör olarak varlığını sürdürmesi.

Sao Paulo'nun dikkat çekici özelliği, özellikle benzer bir kentsel deneyim içinden gelmeyen

yabancılar için şaşırtıcı ve hatta irkiltici olan evsizler. Kaldırımlarda yaşayan insanların varlığı, yoksulluğun favelalara sıkıştırılmış olmasından da, yoksul bir kentin yoksul insanlarını görmekten de farklı. Sao Paulo'nun bazı sokakları, salt fiziksel çevresi düşünüldüğünde New York'tan farksız. Bir başka ifadeyle bu kent, ne yoksul bir kent, ne de sanayisizleşmiş bazı Batı kentlerinde görüleceği gibi yoksullaşmış / çökmüş bir kent. Aksine, yoksulluğun kent merkezinde varoluş biçimi, tıpkı kentin ürettiği zenginlik gibi, üretilmiş görünüyor. Hem fiziksel varlık hem toplumsal yokluk tek ve aynı kentsel sürecin ürünü olarak göze çarpıyor.

Bu durumun çarpıcı bir mimari örneği de mevcut: ünlü komünist mimar Oscar Niemeyer'in 50'lerde tasarladığı Copan binası. 35 Katlı ve yaklaşık 5.000 kişiyi barındıran modernist konut bloğu, eğrisel formu ve yatay çizgileriyle –yılların yıpranmışlığına rağmen– dikkat çekici bir kalite barındırıyor. Zemin katın bir iç sokak biçiminde çeşitli mağaza ve dükkânlarla tasarlanması da, temsilcisi olduğu toplumsal mimari tarzın başarılı örneklerinden. Bu yapının kentin önemli bir sembolü olduğunu sezmek için mimarlık tarihi bilmeye gerek yok. Yapının kent merkezinde tuttuğu yer, konut sorununu merkezine almış bir

kentleşme politikasını net bir biçimde ifade ediyor zira. Buna karşılık, Copan'ın hemen karşı kaldırımında yürürken yanından geçtiğimiz üzeri örtülü yığının, çarşafa sarılı bir insan bedeni olduğunu fark edişimiz, mimarlığın sınırlarını düşündüren çarpıcı bir deneyim oluyor. Bir yanda yeni ve müreffeh bir yaşamı kenti kendi içine sığdırarak kurmaya yeltenen modern mimarlık, diğer yanda kentin fiziksel çevresinin içine sığdıramayıp kustuğu bir artık olarak –canlı olup olmadığı bile şüpheli– insan bedeni.

Kısa Brezilya seyahatimizi kapsayan dönemde Türkiye televizyonlarından yansıyan Brezilya ilgisi ve bu ilginin görselleştirildiği turizm ve eğlence atmosferiyle çarpıcı bir tezatlık içindeki deneyimimiz kaçınılmaz biçimde evsiz bedenlerle belirleniyor. Sao Paulo kaldırımlarında, Rio plajlarındakinden farklı düşünülüyor belli ki. Kaldırımlarda yatan bedenlerle ilişkilenecek zorlu bir deneyim. Bir evsizin fotoğrafını çekmekte bile zorlayıcı bir şeyler var örneğin. Mevcut durumu turistik bir görselliğin içine nesneleştiren bir etkinlik fotoğraf çekmek. Yoksulluğun ve sefaletin kendinizin dışında bir gerçeklik olarak varlığını takdir etmek başlı başına zor iken, bir de bunu fotoğraf aracılığıyla size ait bir imgeye

dönüştürme girişiminde ayıp bir şeyler var gibi geliyor insana. Ve her çektiğiniz fotoğrafta biraz daha az rahatsız olunuz, kanıksayışınızın ve dolayısıyla insanlığınızın eksilişinin bir göstergesi oluyor sanki.

Kanıksama, Sao Paulo kent merkezini tarifleyen toplumsal deneyimi anlatmak için en uygun kavram gibi geliyor bana. On metrelik kaldırım parçası üzerinde içki içen onbeş yaşlarında delikanlıları, hemen ayaklarının dibinde uyuyan evsizi, onun biraz ilerisinde bekleyen hayat kadınlarını hep beraber ve iç içe geçmiş biçimde görmek mümkün, daha doğrusu kaçınılmaz. Çünkü Sao Paulo kent merkezini tam da bu sıkışma ve üst üste binme hali tanımlıyor. Kentin merkezinde, hiçbir fotoğrafın anlatmayı başaramayacağı kadar kötü durumda –ve tabii ki içinde barınılan– çok katlı konut blokları mevcut. Ve yine kent merkezinden çekilecek bir cadde cephesi fotoğrafı, ardı ardına gelen farklı yükseklikteki ve farklı dönem mimarilerini yansıtan yüzeylerin aralarında hiçbir mesafe yokmuşçasına bir arada duruşunu belgeliyor. Sao Paulo kent merkezinin iki boyutlu olduğunu iddia etmek mümkün; fiziksel derinliğin yokluğu, toplumsal mesafenin yokluğuna denk düşüyor. Derinliğin kaybolduğu bu çakışma ve sıkışma

halinin varoluşunu mümkün kılan ise kente damgasını vuran bir kanıksama hali. Farklılığın ve yoksulluğun kanıksanması, çeşitliliğin hoşgörülmesinden çok farklı kuşkusuz. Burada söz konusu olan, yanibaşındakine karşı bir kayıtsızlık ve ilişkisizlik hali.

Burada vurgulamakta fayda var; bu gözlemler Sao Paulo'nun kent merkeziyle sınırlı. Nitekim ilerleyen günlerde Sao Paulo'lu mihmandarımızın, kente ilişkin (olumsuz sayılabilecek) gözlemlerimi aktardığımda Sao Paulo'nun örneğin Rio'ya kıyasla çok ayrılmış (segrega) bir kent olduğunu söyleyişi zihnimde asılı hala. Ne Sao Paulo'nun favelalarını gördük, ne de favelaların kentin merkezine kadar sokulmuş olduğu Rio'yu. Yoksulluk, dibi olmayan bir kuyu belki de; yüzeye çıkmak için dibi bulmayı beklemek tarihsel bir yanılgı olabilir mi?

Son olarak, Sao Paulo'da yaşanmakta olan kentsel dönüşüm sürecinin göbeğine düştüğümüz deneyimimizi aktarmakta fayda var. Kent merkezindeki Cumhuriyet Meydanı ile Luz (Işık) Tren İstasyonu (yüzyıl başında Westminster Abbey'e öykünerek inşa edilmiş güzel bir yapı) arasında kalan ve oldukça kötü durumdaki konutları barındıran bölge, yerel yönetimce ve

(bize aktarıldığına göre) Dünya Bankası desteği ile finansal bir merkeze dönüştürülmek isteniyor. Bu da tabii, bu konutlarda yaşayan oldukça yoksul kitlenin buradan kovulması anlamına geliyor. Otelimizin bulunduğu Cumhuriyet Meydanı civarından, İstasyon yakınında bulunan ve görmemizin önerildiği müzeye ulaşmak için içinden geçtiğimiz –ve hem fiziksel hem toplumsal koşulların kötülüğüne şahit olduğumuz– bölge, tam biz oradayken polis baskınına uğradı. Muhtemelen evsiz Afrikalıların işgal ettiği bir binayı uyuşturucu satışı gerekçesiyle basan polisin sokağa döküp kovaladığı 30-40 kişilik grup, polisin şiddetli –ve silahlı– müdahalesiyle gözlerimizin önünde derdest edilirken, belki de ilk defa bir kentte yabancı oluşumun göze batıyor oluşu bu kadar rahatlatıyor beni. Noeliberalizmin Sao Paulo'ya düşürdüğü “yeni ışık” (kentsel dönüşüm projesinin adı Novo Luz) insanın hem gözünü hem ruhunu karartıyor. Suskun bir biçimde otelimize –bu kez söz konusu alanın etrafından ve geniş caddeleri izleyerek– dönerken otelin biraz ilerisinde üçüncü kere yanından geçtiğimiz evsiz çocuğun, aynı yerde, saatlerdir aynı pozisyonda yattığını görüyoruz ve aynı soruyu bir kez daha geçiriyoruz aklımızdan: ölü olabilir mi acaba?

>> Porto Alegre

Sao Paulo'daki kısa fakat yoğun deneyimimizin ardından Porto Alegre'ye geçiyoruz. Dünya Sosyal Forumu'nun 10. yıldönümü kutlamalarına ev sahipliği yapacak olan kentte, etkinlikler görkemli bir yürüyüşle başlıyor.

II.

Sao Paulo'daki kısa fakat yoğun deneyimimizin ardından Porto Alegre'ye geçiyoruz. Dünya Sosyal Forumu'nun 10. yıldönümü kutlamalarına ev sahipliği yapacak olan kentte, etkinlikler görkemli bir yürüyüşle başlıyor. Daha erken uçamadığımız için kaçırdığımız yürüyüşün sonlandığı saatlerde vardığımız Porto Alegre'ye ulaşır ulaşmaz yine de yürüyüşün sonlandığı şenlik alanına doğru harekete geçiyoruz. Öğleden sonra ışığından mıdır, yürüdüğümüz sokağın ölçeği ve sevimliliğinden yahut yokuş aşağı iniyor oluşumuzdan mı, yoksa karşıdan gelen, üzerlerindeki tişört, bayrak ve flamalardan yürüyüşten ayrılmış oldukları belli olan eylemcilerden midir bilinmez, Porto Alegre iyi hissettiriyor bana kendimi. Sao Paulo'nun tezadı gibi görüyorum kenti; kanıksanmış yoksulluğun (baş)kentine karşı küresel umudu yeşerten güler yüzlü eylemlilik kenti. Şenlik alanına ulaştığımızda, günbatımını yansıtan Guaiba Gölü'nün kenarında, çeşitli renklerden insanlar, kıyafetler, bayraklar, turuncu ışığın ve paylaşılan coşkunun içinde güzel görünüyorlar. Daha önce gözlediğimiz yoksulluk gibi bir kentsel durum aslında bu güzellik; ikisi de insan ürünü. Bu güzelliğin gözleyicisi değil de parçası olmak gerekiyor, farkındayım; ancak gözlemci kalıyorum elimde olmadan. Yine de coşkuluyum, daha az yoğunluk fakat belki daha çok farkındalık içeren bir coşku hissettiriyor bu gözlemcilik hali.

Forum etkinlikleri Grande Porto Alegre olarak tanımlanan bölgedeki farklı kentlere dağıtılmış bulunmakla birlikte, Porto Alegre içindeki başlıca etkinlik alanı göl kenarındaki depo binaları ve bugün restore edilip bir kültür merkezine dönüştürülmüş bulunan Gasometro (gaz fabrikası) binasıydı. Gasometro binasını görüp de Ankara'nın yok edilmiş bulunan Havagazi Fabrikası'nı anmamak ve akıbetine hayıflanmamak mümkün değil. İçinde kütüphane, sinema salonları, sergi salonu, kafeler ve restoranlar bulunan Gazometro, Dünya Sosyal Forumu'nun da önemli oturumlarına ev sahipliği yaptı.

Kısaca Forum etkinliklerine değinmek gerekirse, daha önce dört defa Dünya Sosyal Forumu'na ev sahipliği yapan Porto Alegre, bu kez Forum'un tümüne değilse de 10. yıldönümü kutlamalarına ev sahipliği yaptı. Oturumların en önemli gündem

maddelerinden biri Latin Amerika'daki gelişmeler, özellikle Amerikan emperyalizminin silahlı müdahale tehdidinin artışı, Haiti'deki insani trajediye yine Amerikan askeri müdahalesi, Honduras'ta süren belirsizlik ve çeşitli ülkelerdeki solcu hükümetlerle dayanışmanın biçimi gibi konular oldu. Önümüzdeki yıl Dakar'da yapılacak olan Dünya Sosyal Forumu 2011 ve o tarihe kadar geçkeleşecek yerel ve bölgesel sosyal forum örgütlenmeleri tartışıldı. Krizin ve neoliberal modelin tartışıldığı oturumlarda özellikle siyasal sağın radikalleştiği ve faşist hareketlerin yükseldiği tespiti yapıldı.

Bu tespit ve tartışmalar yanında Dünya Sosyal Forumu sürecine ilişkin eleştirel değerlendirmeler de yapıldı. On yıl önce yükselişte olan toplumsal muhalefet hareketlerinin birbirleriyle ilişkilendirme ihtiyacı ve arzusunun bir ifadesi olarak doğan DSF, bugün toplumsal hareketler örgütlenme ihtiyacı için başvurulmuş, toplanılan ve enerji ve yöntem devşirilmeye çalışılan bir ortama dönüşme eğiliminde. Bu durum, kuşkusuz Forum ortamının dinamizminin de, üretkenliğinin de kısıtlanmasına sebep oluyor. Öyle görünüyor ki, ya DSF, çeşitli yerlerde muhalefet hareketlerini tetikleyecek ve besleyecek mekanizmaları üretecek yahut da böylesi hareketler tekrar yükselişe geçip küresel ağları kurma ihtiyacı ortaya çıkana dek görece sönük biçimde cereyan edecek.

Katılımın daha çok Kuzey ve Güney Amerikalılar ve Afrika yoğunluklu olduğu Forum'da, özellikle Latin Amerikalıların örgütlülük ve aktivizm biçimleri Türkiye'den bakan biri için dikkat çekiciydi. Başta 1964-1985 yılları arasında askeri diktatörlük altında acı çeken Brezilyalılar olmak üzere benzer deneyimleri paylaşan bu ülkelerin insanları, öyle görünüyor ki örgütlü olmanın biçimsel bir siyaset aracı değil, siyasetle aşılabilen bir toplumsallık biçimi olduğunu iliklerine kadar hissediyorlar. En alt düzeyde örgütlenen bir inisiyatif bile, hem kendini hem yaptığı işi ciddiye alıyor; kimse başka bir dünyanın ortaya çıkması için topyekun bir devrimin gökten zembille inmesini beklemiyor. Dahası, hiç kimse yerinden kaldırdığı küçük çakıl taşının da gelecek devrime hizmet edecek bir ufak adım olduğunu düşünmüyor; her değişim, başka bir varoluşun biçimini ve olasılığını üretiyor

zaten. Kısaca söylemek gerekirse, buradaki sol aktivizmin zamanı tam olarak bugüne, şimdiki zamana ayarlı; bizim ülkemizdeki gibi geçmişle gelecek arasında salınıp duran ama bir türlü bugüne vuramayan sarkaçtan farklı olarak.

III.
Porto Alegre'deki temaslarımızın önemli bir bölümünü de mimarlık örgütleriyle kurduklarımız oluşturdu. Brezilya'da bulunan yaklaşık 100.000 mimarın çeşitli kesimlerini temsil eden, farklı büyüklük ve etkinliklerde beş ayrı mimarlık örgütü var. Bunlardan ilki, ülkeyi UIA nezdinde temsil eden Brezilya Mimarlar Enstitüsü (Instituto de Arquitetos do Brasil). Katılımın gönüllü olduğu ve mimarlık ve kentleşme sorunlarıyla ilişkili görüş ve etkinlik üreten enstitünün Porto Alegre'de bulunan Rio Grande do Sul Şubesi (tüm örgütler eyalet şubeleri halinde örgütlenmiş bulunuyor), diktatörlük döneminde siyasi polisin kullandığı bir binayı kullanıyor. Şube Başkanı'nın aktardığına göre bazı Enstitü üyelerinin de tutuklu olarak içinde tutuldukları binanın, o dönemde yaşananları hatırlatmak gibi bir misyonu da var. Yapının bir kısmının restorasyonu tamamlanmış durumda ve halen kullanılmakta. Büyük kısımda ise restorasyon çalışmaları sürüyor.

Brezilyalı mimarların ikinci büyük örgütü Mimar ve Şehirciler Ulusal Federasyonu (Federação Nacional dos Arquitetos e Urbanistas). Bu örgüt de, hem serbest hem de ücretli çalışanların haklarını koruyan ve bu yönde mücadele eden, sendikal nitelikli bir örgüt. Üçüncü bir örgüt ise, kapalı bir üyelik yapısı olan, büyük ölçekli proje firmalarının bir araya gelerek oluşturduğu bir yapı (Associação Brasileira de Escritórios de Arquitetura). Üye sayısının güçlüklüğüne rağmen, inşaat sektöründe baskın bir konumu, kayda değer bir ekonomik gücü ve siyaset alanında da etkinliği olan bir organizasyon. Bunların yanında peyzaj mimarlarının (Associação Brasileira de Arquitetos Paisagistas) ve akademisyen mimarların birer örgütü bulunuyor. Bu beş örgütün yanında, bir de Mimar ve Mühendisler Konseyi diyebileceğimiz (Conselho Regional de Engenharia, Arquitetura e Agronomia), üye sicil kurumu niteliğinde olan, mesleğin uygulama esaslarını belirleme yetkisi bulunan, onlarca disiplini bir arada temsil eden ve fakat mimarların söz hakkının bulunmadığı bir kurum daha var. Hem düzenleme yetkisi hem de ekonomik gücü olan bu kurum ise maalesef tamamen bürokratik bir yapı olarak işlemekte. Brezilya'daki mimar örgütlerinin çokluğu ve parçalanmış etkinlik kapasiteleri üzerine son olarak, Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin etkinliklerini dinleyen Federasyon başkanının, "İşte hayalimdeki örgüt!" yorumunu yaptığını belirtmek gerek.

1. TÜRKİYE MİMARLIK TARİHİ KONGRESİ

20-22 EKİM 2010, ODTÜ KÜLTÜR-KONGRE MERKEZİ

Türkiye Mimarlık Tarihi Kongresi, Anadolu ve komsu bölgelerin mimari, kent ve yapılı çevre tarihi üzerine yeni ve özgün araştırmaların paylaşılacağı bir akademik ortam oluşturmayı hedeflemektedir.

Kongre, farklı disiplinlerde mimarlık tarihi alanında çalışan araştırmacılara açıktır.

En fazla 350 kelimelik bildiri özetleri, 23 Nisan 2010 tarihine kadar Düzenleme Kurulu'na iletilmelidir. Katılımcının adı, kurum ve iletişim bilgileri ve bildiri başlığı ayrı bir sayfada teslim edilmelidir. Kongre ücreti 150 TL'dir.

Sunuşlar Türkçe ve İngilizce yapılabilir. Seçilen bildiriler yayımlanacaktır.

Düzenleme Kurulu (alfabetik sırayla)

Elvan Altan Ergut, Sevil Enginsoy Ekinci, Namık Erkal, Lale Özgenel, Ali Uzay Peker

Bilim Kurulu (alfabetik sırayla)

Günkut Akın, Sevgi Aktüre, Ayda Arel, İnci Aslanoğlu, Ömür Bakırer, Afife Batur, Jale Erzen, Suna Güven, Gülrü Necipoğlu, Ayla Ödekan, Filiz Özer, Scott Redford, Uğur Tanyeli, Fikret Yegül

Danışma Kurulu

Haluk Pamir, İlhan Tekeli, Metin Sözen, Süha Özkan, Güven A. Sargın, Belgin Turan Özkaya

Başvuru Adresi

1. Türkiye Mimarlık Tarihi Kongresi Düzenleme Kurulu
Mimarlık Tarihi Anabilim Dalı, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mimarlık Bölümü, İnönü Bulvarı, 06531 Ankara
Tel: +90 (312) 210 2203 / 210 2233
Faks: +90 (312) 210 7966
E-posta: harch@metu.edu.tr

TMMOB KADIN MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARI KURULTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ YAYIMLANDI

İstanbul Yıldız Teknik Üniversitesi Oditoryumu'nda 21-22 Kasım 2009 tarihlerinde düzenlenen TMMOB Kadın Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Kurultayı sonuç bildirgesi yayımlandı.

TMMOB KADIN MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARI KURULTAYI

sonuç bildirgesi

TMMOB 40. Dönem Genel Kurulu'nda kadın üyelerin önergesiyle karar altına alınan, sekreteryası Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) İstanbul Şubesi tarafından yürütülen ve 55 yıllık TMMOB tarihinde ilk kez düzenlenmiş olan TMMOB I. Kadın Kurultayının amacı; TMMOB'nin bir kadın politikası oluşturmasını sağlamak, beşte birini oluşturan kadın üyelerin dayanışmasını, örgütlenmesini ve temsiliyetini daha güçlü hale getirmek, TMMOB ve bağlı odalarında kadın üyelerin çalışmalarına nitelik ve nicelik olarak daha etkin katılabilmelerini sağlamak, mesleki ve sosyal açıdan kendilerini geliştirerek ifade edebilecekleri mekanizmaları yaratabilmek, gerek örgütsel gerek toplumsal gelişmede potansiyel kadın enerjisini harekete geçirmek, yönetim kurullarında ve diğer kurullarda kadın temsiliyetini artırabilmek, kadın komisyonlarının yaygınlaştırılmasında etkin olabilmek, diğer kadın ve emek örgütleri, üniversiteler ve ayrımcılık karşıtı platformlarla iletişim ve dayanışma içinde olmak, çalışma hayatı içinde kadın mühendis, mimar ve şehir plancısı meslektaşlarımızın karşılaştığı sorunları belirleyerek çözüm önerileri geliştirmek ve bu çözüm önerilerinin uygulanması için mücadele etmektir.

Bu amaçla 21-22 Kasım 2009 tarihinde İstanbul Yıldız Teknik Üniversitesi Oditoryumu'nda düzenlenen TMMOB Kadın Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları

Kurultayı'na 307 Mühendis, Mimar ve Şehir Plancı (MMŞP), 31 konuk ve 51 öğrenci üye olmak üzere toplam 389 kadın katılmış ve Kadın Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının, gerek çalışma hayatında, gerek TMMOB örgütlülüğü içinde yaşadığı sorunların ancak kadın üyelerin katılımı ile değerlendirilmesi, sorunu yaşayanın çözümde özne olması hedeflenmiştir.

Kurultay'a hazırlık sürecinde, Kadın Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları'nın katkılarını sağlamak, TMMOB organları içinde etkin olarak var olabilmenin önünü açacak örgütlenme modelleri oluşturmak için, Kurultay programı ana başlıklarını kapsayan forum ve bölgesel çalıştaylar;

- 7 Haziran 2009'da, İstanbul'da, 76 MMŞP katılımıyla Marmara Bölgesi'nde,
- 27 Eylül 2009'da, Adana'da, 40 MMŞP katılımıyla Akdeniz Bölgesi'nde,
- 4 Ekim 2009'da, İzmir'de, 92 MMŞP katılımıyla Ege Bölgesi'nde,
- 11 Ekim 2009 da, Samsun'da, 45 MMŞP katılımıyla Karadeniz Bölgesi'nde,
- 18 Ekim 2009 da, Ankara'da, 71 MMŞP katılımıyla İç Anadolu Bölgesi'nde,
- 1 Kasım 2009'da Diyarbakır'da, 40 MMŞP katılımıyla Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yapılmıştır.

Kurultay hazırlık aşamasında ve

örgütlenme süreci olarak ele alınan bölgesel çalıştaylar sonucunda İstanbul, İzmir, Ankara, Diyarbakır, Bursa ve Adana illerinde TMMOB İl Koordinasyon Kurulu Kadın Komisyonları kurulmuştur. Yine birçok ilde bu konuda çalışma başlatılmıştır.

Çalıştaylar ve Kurultay; Eğitimde Cinsiyet Ayrımcılığı, Cinsiyetçi İşbölümü ve İşyeri Pratikleri, Kapitalist Kriz ve Kadınlar, TMMOB'de Kadın Örgütlenmesi olmak üzere dört ana başlıkta yapılmıştır. Bu başlıklar kapsamında TMMOB Kadın Mühendis Mimar ve Şehir Plancıları Kurultayında çıkan sonuçlar şu şekildedir;

Üniversite öncesi eğitimde ve bunu besleyen toplumsal yapıda cinsiyet ayrımcılığı söz konusudur. Ders kitaplarında kullanılan dil ve tanımlanan roller cinsiyetçi bir nitelik göstermektedir. Bu durum, lisans eğitiminden başlayarak, meslek seçimi süreci ve lisans eğitimini kapsayacak şekilde cinsiyet ayrımcılığının olağanlaşmasına ve meslek yaşamımızda karşılaştığımız ayrımcılık temelli problemlerin kanıksanmasına yol açmaktadır. Ayrıca, cinsiyetçilik kadın öğrencilerin, eğitim sürecinde (özellikle laboratuvar, staj, arazi gibi ortamlarda ya da barınma ortamlarında) mesleki güvenlerini ve kişisel bütünlüklerini zedeleyecek söylem ve eylemlerle karşılaşmalarına yol açmaktadır. Meslek seçiminde ve mesleğe hazırlıkta belirleyici olan cinsiyetçi iş bölümü ve toplumsal kabullerin değişimi için, eğitim süreçlerinde cinsiyet ayrımcılığının ortadan kaldırılmasına yönelik eğitimin her aşamasında kullanılan cinsiyetçi dil ve bakışın değiştirilmesi gerekmektedir. Toplumsal cinsiyet ile ilgili bilinçlendirme çalışmaları ile birlikte, talep edilen meslek seçiminin yapılabilmesi için, eğitimin her döneminde akademisyenleri de kapsayacak şekilde, toplumun cinsiyet eşitliği konusunda bilinçlenmesine katkı sağlayacak çalışmalar yapılmalıdır.

Yaşanan ekonomik kriz ve artan eğitim giderleri sonucunda aileler, erkek öğrencilerin eğitim görmesini tercih etmekte, bu durum kadınların eğitim almasının önünde büyük bir engel oluşturmaktadır. Oysa, parasız eğitimin temel bir hak olmasından hareketle; TMMOB, üniversiteler ve emek örgütleri ile birlikte, eğitimin herkes için parasız olarak ve eşit koşullarda erişilebilirliğine yönelik mücadele etmelidir.

Toplumumuzda aileden başlayarak çocuğun yetiştiği tüm evrelerde karşılaştığı rol modeller, cinsiyetçi işbölümüyle oluşmakta ve baskıya dönüşmektedir. Mühendislik, mimarlık, şehir plancılığı mesleklerinin öteden beri çoğunlukla erkek mesleği olduğu konusunda önyargılar oluşmuştur. Bunun sonucu olarak da, işe alımlarda erkekler tercih edilmekte, bu da kadın mühendis, mimar ve şehir plancılarının işe girme şanslarını ciddi oranda düşürmektedir. Çalışma ortamında kadınlar, istedikleri işleri değil, kadın olmalarından ötürü kendileri için önceden belirlenmiş seçenekler içinden tercih yapmak zorunda kalmaktadırlar. Erkek egemen toplumda, toplumsal cinsiyete bağlı iş bölümü sonucu; teknik, yönetim ve bütünlüme gerektiren işlerde kadınlara karşı vize uygulanmaktadır.

Meslek sahibi diğer kadınlar gibi mühendis, mimar ve şehir plancıları kadınların da "kurtulmuş" oldukları varsayımı toplumda yaygın olarak kabul görmektedir. Bu nedenle kadın mühendis, mimar ve şehir plancıların cinsel, fiziksel, psikolojik ve ekonomik şiddete uğrayabilecekleri gerçeği görmezden gelinmektedir. İşini kaybetme kaygısı ya da diğer nedenlerle çoğunlukla gizli kalan bu saldırılardan dolayı kadınlar zarar görmekte ve çözüm konusunda yalnız kalmaktadır.

Aile içindeki cinsiyetçi işbölümü, iş hayatındaki iş bölümüne paralel

olarak işlemekte ve birbirlerini beslemektedir. Çocuk, hasta, yaşlı, engelli bakım işleri ve tüm ev içi işlerinden yalnız kadınların sorumlu tutulması, kadınların istihdama ve toplumsal yaşama katılmalarının önünde engel oluşturmaktadır.

Bakım hizmetlerinin toplumsallaşması amacıyla, bebek bakım üniteleri, kreş ve anaokulları, yaşlı ve hasta bakım evleri, gündüz ve gece bakım evleri ve bakım destek birimleri gibi hizmetler kamusal olarak verilmelidir. İşyerlerinde kreş açılması için yalnız kadın sayısı değil, tüm çalışan sayısı dikkate alınmalıdır. Yasalarda bulunan anne ve baba için ücretli doğum izni ve emzirme izninin ihtiyaçlara göre artırılması ve yine anne ve baba için ebeveyn izninin yasalarla düzenlenmesi, kadınların doğum izni sırasındaki ücretlerinin ve primlerinin tam ve eksiksiz ödenmesi için mücadele edilmelidir.

TMMOB, bağlı oda ve şubelerinin çalışmalarında, toplantılarında, yazılı ve görsel her türlü yayında cinsiyet ayrımcılığı yapılmamasını sağlamalıdır. Ayrıca kadınların iş hukuku ve kamusal alandaki haklarının neler olduğu konusunda çalışmalar yapmalı ve toplumsal cinsiyet farkındalık eğitimleri düzenlemelidir.

Yeni liberal ekonomi politikalarının hayata geçirilmesiyle birlikte, kazanılmış haklar gasp edilmeye, kamu kurumları özelleştirilmeye, olduğu kadarıyla bile fazla görülerek sosyal devlet anlayışından uzaklaşmaya, iş güvencesini ve sosyal güvenlik hakkını ortadan kaldırmaya yönelik düzenlemeler hayata geçirilmeye başlanmıştır. Kriz bahanesi ile eğitim, sağlık, sosyal güvenlik gibi hak gaspları meşrulaştırılmaya çalışılmaktadır. Başta kadınlar olmak üzere, çalışanlar işten çıkartılmakta ya da ücret kesintilerine, güvencesiz çalışmaya, kreşlerinin kapatılmasına, servislerinin kaldırılmasına razı edilmek istenmektedir. Bunlarla birlikte, kadın

olmaktan dolayı toplumsal cinsiyetçi işbölümüne maruz kalmakta ve daha düşük ücretle çalıştırılmaktadırlar. Önümüzdeki dönem sermayenin krizi atlatmak için öne sürdüğü mekanizma, emeğin daha esnekleştirilmesini getirecektir. Ücretlerin düşürüldüğü, daha esnek çalışma şartlarının getirildiği, denetimsiz, sendikal hakların ortadan kaldırıldığı bir işgücü piyasası hedeflenmektedir.

Kapitalist krizin kadınlar üzerindeki etkisi işsizlik ve yoksullukla sınırlı değildir. Artan yoksulluk ve işsizlik, aile içi şiddeti artırmaktadır. Toplumda şiddet eğiliminin, ekonomik krizle birlikte tırmandığı görülmekte ve şiddetten zarar görenlerin başında kadınlar gelmektedir.

TMMOB üyesi kadınların sorunları, toplumdaki diğer emekçi kesimlerin ve kadınların sorunlarından ayrılmaz bir bütündür. Mühendis, mimar, şehir plancısı kadınlar da giderek daha fazla hak kaybına uğramakta, yasal haklarını kullanmalarının önüne engeller çıkarılmaktadır. Ezici çoğunluğun sendikası olduğundan hareketle, TMMOB'nin, üyelerinin haklarını koruması ve üyelerinin örgütlenmesini teşvik etmeye yönelik çalışmalar yapması en temel görevlerindendir.

TMMOB, emek örgütleri ile birlikte, çalışanlar arasında bölünme, rekabet yaratan ve iş güvencesini yokeden taşeron çalışma sisteminin yasaklanması, kadın istihdamını, kadının çalışma hayatındaki konumunu, sosyal hak ve güvenceyi olumsuz etkileyen özelleştirmelerin iptal edilmesi, esnek çalışmaya karşı, tam zamanlı, sigortalı, sendikalı çalışma, sigorta primlerinin gerçek maaş üzerinden ödenmesi ve tamamını işverenin ödemesi, krize karşı istihdamı artırmak için iş saatlerinin azaltılması, haftalık çalışma süresinin 35 saate indirilmesi ve mezarda emeklilik dayatmasının son bulması, kadınlarla erkekler arasındaki ücret farklılığının engellenmesi için eşit (eşdeğer) işe eşit ücret, işsizlik maaşının artırılması ve süresinin uzatılması, daha çok işsizlerin yararlanabilmesi için kapsamının genişletilmesi, işten çıkarılmaların yasaklanması, iş güvencesi, fazla mesai yapma koşullarının daraltılması ve

çalışma saatlerinin azaltılmasına paralel olarak fazla mesai saatlerinin de düşürülmesi, bunun çalışanın isteğine bağlı olması ve karşılığının ödenmesi, işyerlerinde gündüz ve özellikle gece çalışmalarında yönetmeliklere uygun servis hizmeti verilmesi, kıdem tazminatı hakkının korunması, "Özel İstihdam Büroları" adı altında kurulmak istenen, kiralık işçi simsarlığının engellenmesi, parasız eğitim, parasız sağlık, tüm çalışan ve emekli üyelerinin maaşlarının, özel hizmet tazminatları ve diğer özlük haklarının, gördükleri eğitimi (lisans, yüksek lisans, doktora) ve çalışma risklerini yansıtacak şekilde düzenlenmesi için mücadele etmelidir.

Bir taraftan demokratik siyasetin alanını genişletmeye yönelik çabalar sürdürülürken, TMMOB gibi demokratik ve eşitlikçi yaklaşımı olan bir örgütte, TMMOB ve bağlı oda, şube yönetim kurulları, genel kurul delegasyonu ve diğer tüm organlarında kadın temsiliyetini artırabilmek amacıyla, pozitif destek politikaları üreterek, minimum yüzde 35 kadın kotası uygulanmalıdır. TMMOB kadın üyeleriyle ilgili istatistiki bilgiler toplamalı ve bununla ilgili veri tabanı oluşturmalıdır. TMMOB ve bağlı odalarında, bu çalışmaların yürütülmesi için bütçe oluşturmalıdır.

Kadına yönelik her türlü şiddet ve ayrımcılığın yasa ve yönetmelikler çerçevesinde cezai karşılığının bulunması zorunludur. TMMOB, kadına yönelik suçların yaptırımını sağlamak amacı ile TMMOB Ana Yönetmeliği, Disiplin Yönetmeliği, Onur Kurulu Yönetmeliği'nde, vb. gerekli düzenlemeleri yapmalıdır.

TMMOB'de kadın hareketinin örgüt içinde güçlü ve sürdürülebilir olabilmesi, yatay ve dikey ilişkilerinin kurulabilmesi ve bütün bu çalışmaların sağlıklı yürütülebilmesi için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır. TMMOB bünyesinde kurulmuş "Kadın Üye Çalışma Grubu" merkezi bir kadın örgütlülüğü olarak aktif hale getirilmeli, bu grup TMMOB kadın politikalarını üreterek hayata

geçirilmesinden sorumlu olmalıdır. Kadın Üye Çalışma Grubu; İKK kadın komisyonları, oda ve şube kadın komisyonlarında çalışan gönüllü kadınlar ve komisyon olmayan odalardan gönüllü kadınlardan oluşur. TMMOB 40. Olağan Genel Kurulu'nda kabul edilen fakat hayata geçmeyen Cinsiyet Ayrımcılığı Takip Sekreteryası bu grubun bünyesinde oluşturulmalıdır. Sekreteryası, başvuruların yapılabileceği, ayrımcılığın, taciz ve mobbingin takip edileceği, hukuki ve psikolojik destek vererek çözümlerin üretilmesi bir birim haline getirilmelidir.

TMMOB'li kadınlar, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde arazi şartlarında daha güvenli ve verimli çalışma koşullarının sağlanması, mayınlı arazilerin ulusal kaynaklarla temizlenerek tarım reformu yapıp organik tarım için bölge halkının kullanımına açılması, kültürlerin, dillerin ve inançların eşit ve özgür olması özlemiyle, Kürt sorununun demokratik bir şekilde çözüme kavuşturulması ve barışın sağlanması için aktif rol üstlenecektir.

Kadınlar; mühendislik, mimarlık, şehir plancılığı mesleğini yürütürken, kültürel mirasın gelecek nesillere aktarılması ve yaşanabilir bir çevre için, bu değerlerin tahribine yönelik tüm politika ve projeleri reddeder.

Sonuç olarak; TMMOB'li kadınlar, TMMOB Kadın MMSP Kurultayı ile birlikte ortak hareket etme ve dayanışma konusunda büyük mesafe almışlardır. Kadınlar, TMMOB'da toplumsal cinsiyet bilincinin örgüt geneline yayılması ve kurultay kararlarının örgütün tümü tarafından benimsenmesi için çalışacaklardır.

Bu kurultay ile TMMOB'da kadın politikalarının, kadın örgütlenme modelinin oluşturulması ve örgütlülüğünün güçlendirilmesi doğrultusunda önemli bir adım atılmıştır. Bu politikaların hayata geçmesi ancak kadınların örgütlülüğü ve dayanışmasıyla mümkün olacaktır.

KADINLAR ÖRGÜTLÜ TMMOB DAHA GÜÇLÜ

TÜRKİYE'NİN MİMARLIK ÖDÜLLERİ... YENİ DÖNEM BAŞLIYOR! XII. ULUSAL MİMARLIK SERGİSİ ve ÖDÜLLERİ, 2010

Türkiye'de mimarlık mesleğini ve kültürünü geliştirme hedefiyle gündem yaratan ilk kurumsal girişim olan Ulusal Mimarlık Sergisi ve Ödülleri Programı, Mimarlar Odası tarafından ilk kez 1988 yılında, Mimar Sinan'ın 400. ölüm yıldönümü anısına düzenlendi. Bugüne kadar gerçekleşen 11 dönemde, programa 1.511 eser katıldı ve öncü nitelikteki çalışmaları nedeniyle 97 eser ve 34 kişi / kuruluş çeşitli dallarda ödüllendirildi.

Ulusal Mimarlık Sergisi ve Ödülleri, başarılı genç mimarların ortaya çıkmasına katkıda bulunduğu gibi, Türk mimarlarının yurtdışında tanıtımına da olanak sağlıyor. Türkiye'yi yurtdışında temsil etmek üzere Mimarlar Odası'ndan aday gösterilecek mimarlar ve eserler, ödül alanlar veya ödül adayı olanlar arasından seçiliyor: Uluslararası ödül programlarına katılım adayları ile çeşitli uluslararası sergileri oluşturan mimar ve eserler bu yolla belirleniyor. Böylelikle, yurtiçinde ve yurtdışında Türkiye mimarlığını başarıyla temsil eden eser ve mimarların farklı platformlarda tanınırlığı amaçlanıyor; mimarlık eserinin kamusal hayatına artırılması, mimarın hak ve sorumluluklarının tanınması ve mesleki pratiğin ayrıntılarının yaygınlaşması süreçleri destekleniyor.

Sergiye katılan eser ve mimarlar, İngilizce ve Türkçe olarak hazırlanan Ulusal Mimarlık Ödülleri Katalogu ile ulusal ve uluslararası mimarlık kamuoyuna ulaştırılıyor. Katılımcılara ücretsiz olarak gönderilen katalog, UIA üyesi dünya ülkelerindeki meslek örgütleri kütüphanelerine, ulusal ve uluslararası mesleki dergilere, uluslararası üniversite, araştırma merkezi ve uzmanlık kütüphanelerine ulaştırılarak güncel ve modern Türkiye mimarlığındaki düşünsel buluşçuluğun ve estetik beğenin tanıtımına, yaygınlaştırılmasına katkıda bulunuluyor.

Ödül alan eserler ve mimarlar aynı zamanda, 1988 yılından beri ödül alanların biraraya getirildiği Ulusal Mimarlık Ödülleri Retrospektifi Sergisi'ne ve kataloguna dahil edilerek, bu sergi yurtiçi ve yurtdışında birçok kentte ve etkinlikte sergileniyor.

2010 yılında ödül alan yapılarla birlikte yeni bir uygulama başlatılıyor. Ödül alan yapıların tescili için TC Kültür ve Turizm Bakanlığı'na başvuru yapılıyor ve süreci eserin müellifi ile birlikte takip ediliyor. Aynı zamanda, ödül alan yapılara, aldığı ödülün adının ve eser sahibinin isminin yer aldığı bilgi plaketi çakılıyor.

■ DALLAR VE KATEGORİLER

Ulusal Mimarlık Ödülleri, iki ana başlık altında veriliyor: BÜYÜK ÖDÜL (Sinan Ödülü) ve BAŞARI ÖDÜLLERİ. Büyük Ödül, tüm meslek hayatı boyunca verdiği eserleri ve mimarlığa geçen hizmetleri nedeniyle bir mimara veya ortak çalışan mimarlara veriliyor. Başarı Ödülleri ise dört kategoriye ayrılıyor: "MİMARLIĞA KATKI DALI", "YAPI DALI", "PROJE DALI", "FİKİR SUNUMU DALI". Yapı Dalı'nın kendi içinde "Yapı", "Koruma-Yaşıatma" ve "Çevre" olmak üzere alt kategorileri bulunuyor. Büyük Ödül, Mimarlığa Katkı Dalı ve bu programa eş zamanlı olarak yürütülen Anma Programı için seçilecek kişi(ler) / kurum(lar) aday gösterilebilirken, diğer dallar için kişisel başvuru gerekiyor.

■ BİLGİ VE İLETİŞİM

yayin@mo.org.tr
Mimarlar Odası Genel Merkezi
Konur Sokak, No: 4 / 2, Yenışehir- ANKARA

bilinmeyen ankara ...

Bilinmeyen Ankara başlığı altında her ay bu sayfalarda bir yapı tanıtıyoruz. Bu yapıların ortak özelliği birçok kişi tarafından bilinmiyor, tanınmıyor olmaları, yaşadığımız şehrin sahip olduğu, ama varlığının bile farkında olmadığımız, işlevleri veya konumları yüzünden içlerine girip çıkamadığımız, yayınlarda rastlamadığımız, mimarlık derslerinde okutulmayan, ama mimari açıdan bilinmeyi hak eden yapılar bunlar...

MÜLKİYELİLER BİRLİĞİ

Nuray Bayraktar

Mülkiyeliler Birliği Lokali ya da yerleşik adıyla “Mülkiyeliler” kent içinde önemli bir buluşma mekanı ve referans noktasıdır. Kentlinin hafızasında vazgeçilmez bir yeri olan lokal, misafirhane ve idari yapı ile birlikte Mülkiyeliler Birliği binalarını oluşturmaktadır. Aşağıda yer aldığı üzere her dönem “yıkılma” isteminin hayata geçirilmek istendiği bir yaklaşımla karşı karşıya kalan “Mülkiyeliler Birliği” binaları günümüzde böyle bir istemin yeniden gündeme getirilmesi üzerine, bir belgeleme çalışması anlamında “Bilinmeyen Ankara” dosyasına konu kılınmıştır. (...)

İmarın 1082 ada 26 no'lu parselinde yer alan Mülkiyeliler Birliği Lokalinin proje müellifi Münici Sevim'dir Lokal binası 16.02.1973 tarihli onaylı projesinden anlaşıldığı üzere zemin + 2 katlı olarak inşa edilmiş, 24.11.1974 tarihinde Mülkiyeliler Birliği tarafından gündeme getirilen tadilat istemi sonucu bir kat ilave edilerek zemin + 3 kata yükseltilmiştir.

Bugün idare binası olarak kullanılan yapıya ait - lokal binasına ek olarak inşa edildiği ve her iki yapıya ait parselin birleştirilerek 1082 ada 32 nolu parsel haline getirildiği bilgisinin dışında - bir bilgi bulunmamaktadır.

İmarın 1082 ada 9 nolu parselinde yer alan Mülkiyeliler Birliği Misafirhanesi ise 24.11.1972 tarihli yazıdan anlaşıldığı üzere bu parsel üzerinde bulunan ve Ömer Lütfi Rona ve Bayan Muazzez evi olarak inşa edilen zemin + 2 katlı konutun tadilatı sonucunda elde edilmiştir. Yazıda mevcut konuta kat ilave edilerek zemin + 3 katlı "umumi bina haline getirildiği" notu vardır. Konuta ait proje 24.01.1936 tarihli.

Yine 08.02.1980 tarihli yazıdan anlaşıldığı üzere mevcut binaların yer aldığı söz konusu parsellerde 1980 yılında Mülkiyeliler Birliği Genel Merkezi binası yaptırılmak istenmiş, binanın uygulama projeleri Vedat Dalokay tarafından hazırlanmış ve

onaya sunulmuştur. Proje 6200 m2 ve 8 kat olacak biçimde ele alınmış, ancak bina inşa edilmemiştir.

Yıkım istemlerinin yoğunlaştığı süreçte Mülkiyeliler Birliği Genel Merkezi'nin 201 sayılı kararı ile söz konusu parsellere ilişkin yeni bir plan değişikliği yapılması 28.02.1989 tarihli yazı ile talep edilmiştir. Söz konusu talep parsellerin birleştirilerek tek parselde 10 kat yapı yapılmasına ilişkindir. Bu talep h.max. 30.50 olarak karar anlamında onaylanmış, ancak talebin 17.09.1990 tarihli yazı ile geri çekilmesi üzerine plan onaylanmamıştır.

Bu karar Yüksel Caddesi ve Konur Sokağın kent merkezinde yaya ağırlıklı ulaşım yaklaşımı ile radikal bir biçimde araç trafiğine kapatılarak yayalaştırılması ile eş zamanlıdır. Sokakların yayalaştırılması kentlilerin bir araya gelebilecekleri, sosyal ihtiyaçlarını giderebilecekleri bir ortam yaratılması anlamındadır. Yayalaştırmanın ardından hızlı bir dönüşüm içine giren Bölge özellikle genç kullanıcı gruba hizmet eden seçenekleri ile canlı ve yaşayan bir alan haline gelmiştir. Konur Sokak ve Yüksel Caddesi köşesinde inşa edilen İnsan Hakları Anıtı'nın ardından bir toplumsal muhalefet odağı olarak da kent için sembolik bir anlam taşımaya başlayan bölgenin kolektif kimliğinin yaratılmasında Mülkiyeliler Birliği yapılarının büyük önemi vardır. Bu yapılar aynı zamanda bölgenin konut bölgesi olduğu dönemin izlerini taşıyan bir özelliğe de sahiptir.

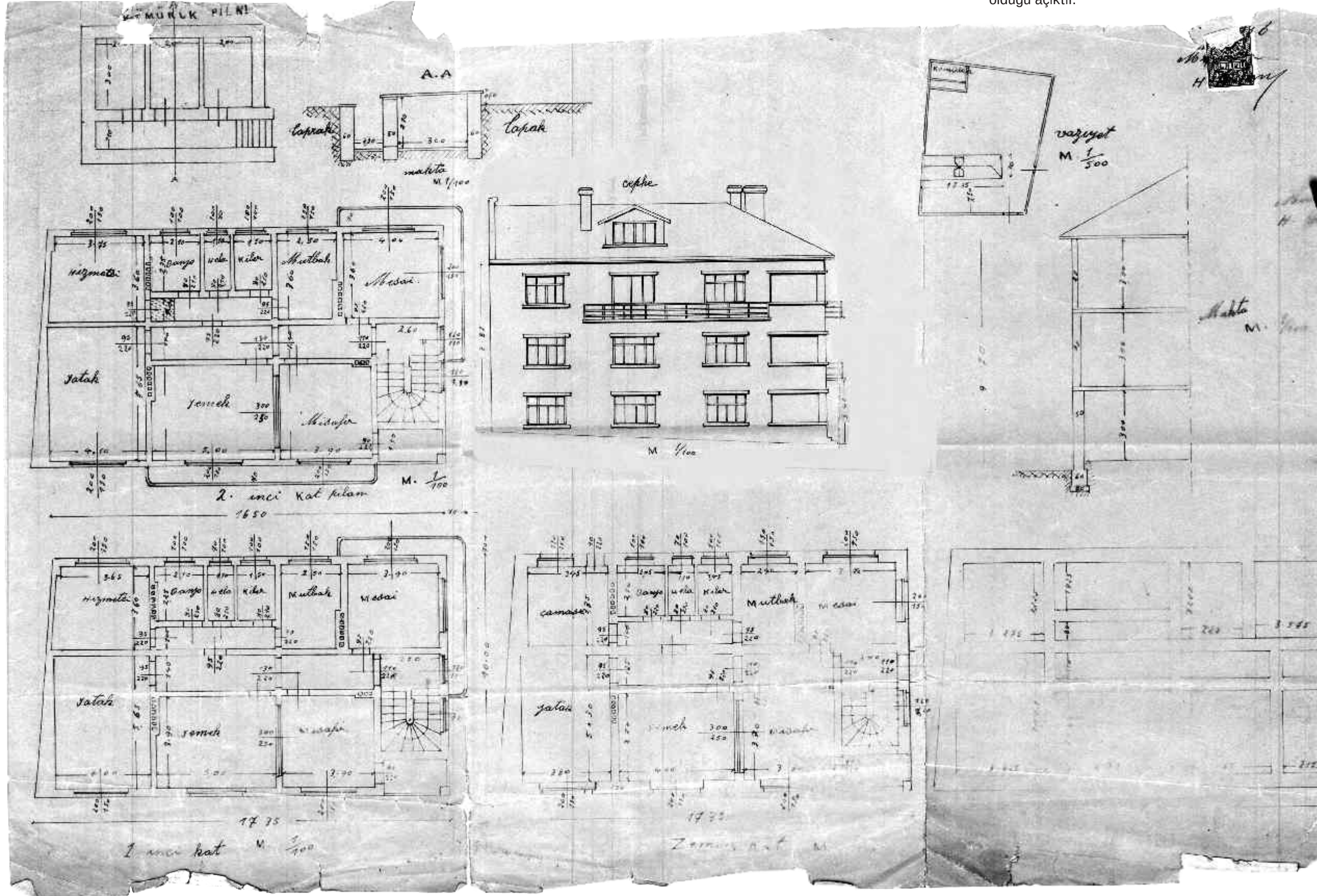
Lokal
Anılardaki anlamı ve kentlilere mal olmuş kullanımı nedeniyle oldukça önemli olan bina toplumsal muhalefetin kentte biriktirdiği izlerin hem sahnesi hem de sembolüdür. Kentteki tüm gruplar açısından bir iletişim odağı olan yapının mülkiyeti Mülkiyeliler Birliği'nde olmasına karşın kullanımı kamusaldır. Bina Yüksel Caddesi ve Konur Sokak kullanıcıları gençler ile her yaş grubundan kullanıcıların temasını sağlayan tek mekandır. Kullanıcı potansiyeli nedeniyle bölgedeki kültürel yaşantının beslenmesi ve zenginleşmesi açısından da yapı oldukça belirleyicidir. Lokal binası Mülkiyeliler Birliği gibi siyasal tarih açısından oldukça önemli bir yapıların tarihsel birikimine sahiptir. Bu nedenle bir meslek grubunu ifade eden adıyla bir kurumsal kimliğin temsilcisidir. Bu kurumsal kimliğin bürokratik anlamına ve ciddiyetine karşın yapı her kentli için bildik ve kullanılabilir.

Sahip olduğu bahçe ile kentlilerin doğal bir ortamda soluk almalarını sağlayan tek yer olan

Lokal binası sadece mülkiyeliler için değil, tüm kentliler için vazgeçilmezdir. Bina Maltepe'den başlayıp Yüksel Yaya Bölgesi ile devam eden yeşil sisteme bu bahçeyle dahil olmakta, bu sistemin sürekliliğini sağlamaktadır.

Misafirhane
Misafirhane binası yalın ve sade bir biçimlenme anlayışıyla ele alınmıştır ve bu özelliği ile dönemin yaygın mimari yaklaşımına uygun bir duruş sergilemektedir. Dönemde yoğun bir şekilde gerçekleştirilen kamu yapılarında ifadesini bulan

üslubun zarif bir biçimde bir konut yapısında tekrarını Mülkiyeliler Birliği Misafirhane'sinde görmek mümkündür. Öte yandan yapıldığı dönemde Kızılay Bölgesi'nin hızlı bir biçimde bakanlık binalarının inşasına sahne olduğu düşünülürse, Misafirhanenin - değişimine karşın- Bölge'de bu dönemden kalan tek konut örneği olması nedeniyle oldukça özgün bir yapı olduğu açıktır.

İdari bina

Lokal binası ile aynı biçimlenme özelliklerine sahip olan yapı Mülkiyeliler Birliği Vakfı'nın kullanımındadır. Bu açıdan özelleşmiş bir anlama ve kullanıma sahip olan yapı, alt katında bulunan kitapevi ile aynı zamanda kamusal bir anlama ve kullanıma da sahiptir.

(...)

Bir kenti kent yapan, binaları ve çevresini önemli kılan şey yaşanmışlıklarıdır. Bu yaşanmışlıklar taş taş üstüne koyarak, emekle, mücadeleyle oluşmuştur. Bu nedendir ki bazı mekânların özel anlamları vardır. Bu anlamlar ve onları üreten tarihsellik, mekânların sahiplerini ve sahipliğini bambaşka bir düzleme taşır. Böylesi mekânların dönüşümü yahut düzenlenmesi söz konusu olduğunda, barındırdıkları yaşanmışlıkların, tarihselliklerin ve anlamların zaman içinde bir araya getirdiği bir kullanıcılar kesiti ortaya çıkar. Bu kesitin genişliği ise, yapı çevreleri tekil bireylere ait "mallar" olmaktan çıkıp, çokluklara "mal olmuş" hale getirir. Çokluklara mal olmuş mekânların geleceğine ise, sadece "mülk sahipleri" tarafından karar verilemez.

(...)

*Ankara Büyükşehir Belediyesi İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı Arşivi, 2009
*TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin "MÜLKİYE'Tİ BİZİMDİR" başlıklı basın açıklaması, 2010
* TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Fotoğraf Arşivi, 2009

TMMOB MİMARLAR ODASI MİMARİ PROJE ÇİZİM VE SUNUŞ STANDARTLARI'NIN 14. MADDESİNDE YER ALAN PROJELERİN İÇERECEĞİ BİLGİLER VE ÇİZİM STANDARTLARI (FİKİR PROJESİ VE ÖN PROJE) AŞAĞIDAKİ GİBİ BELİRLENMİŞTİR

❖ 14.3.2. YERLEŞME PLANI (ÖN PROJE AŞAMASINDA)

- Mevcut durum: (yapılar, sınırlar, yollar, yeşil örtü) imar sınırları önerilen yapı konumları ve çevre düzenlemeye ait çizimler farklı teknikle çizilir. Korunması istenen bina, yeşil örtü vb. ile önerilen bloklar ve korunmayan kısımlar belirtilir. Hakim rüzgar, manzara ve kuzey yönü işaretleri, aynı yerde toplu olarak gösterilir.
- Bloklar harflendirilir ve yüksek bloklar, yükseldikçe kalınlaşan çizgilerle belirtilir.
- Blokların içine kat adetleri, gabarileri, zemine oturan alanlar yazılır. Paftanın uygun bir yerinde toplam inşaat alanı belirtilir.
- Yapının esas girişi önündeki tretuvar kotu 0.00 kabul edilerek bütün kat döşemelerinin kaba yapı kotları verilir. Plan, kesit ve görünüşler bu kota göre kotlandırılır. 0.00 kotu altına, plankote kotuna göre değeri yazılır. Böylece, 0.00 kotu ile plankote röper kotu bağlanmış olur. Yapılar birden fazla ise, her bina girişi önündeki tretuvar kotu 0.00 olarak kabul edilir.
- Binanın önemi gerektiriyorsa, çevreyi de içeren gerektirmiyorsa arsa içini gösterir en az iki adet siluet çizilir.
- Binanın en gayri müsait duruma göre çevresini gölgeleme durumu ölçekli olarak işaretlenir.
- Paftanın uygun yerine, blokların kat adetleri, gabarileri, her kat alanı, toplam inşaat alanları yazılır.
- Blokların, yol ve komşu binalara, parsel sınırlarına röper noktalarına, korunacak yapılara uzaklıkları, gerekiyorsa konum açıları eksiksiz ölçülendirilir.
- Blok köşeleri, arsa içi servis yolları, istinat duvarları, meyil rampa ve merdivenlerin başlangıç ve bitiş noktaları, servis avluları, zemin altındaki tesisler ve gerekli başka noktalar plankote röper kotuna göre kotlandırılır ve bu kotların altına ayırt edilebilecek şekilde hali hazır duruma ait kot yazılır.
- Kanal belgesine ya da fen işlerinde alınan kanal bilgilerine uygun olarak kanal yeri, kotu ve ölçüleri yerleşme planına işlenir, öneri bağlantı yeri belirtilir.
- Otopark yönetmeliğine uygun olarak parsel içinde düzenlenen otopark yerleri belirtilir, ölçülendirilir ve m2'leri yazılır. Paftanın bir köşesine otopark alanı ihtiyacı hesabı yazılır.
- Elektrik, su havagazı, PTT girişleri, kofre, braşman kutu yerleri yerleşme planında gösterilir ve yanlarına kapasiteleri yazılır.
- Yerleşme planı paftasının bir köşesine yapı yaklaşık maliyeti hesabı, yapı zorluk sınıfı, yapı türü/ türleri cetvel şeklide yazılır.

TMMOB
Tarih: 30 Ocak 2010

AKP İKTİDARI, TORBA YASA OPERASYONUyla TÜRKİYE'Yİ MÜSTEMLEKE DURUMUNA DÜŞÜRDÜ! CUMHURBAŞKANLIĞI MAKAMI YABANCI YASA MADDESİNİ İVEDİLİKLE İADE ETMELİDİR!

TBMM'de kabul edilen "Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"a eklenen bir maddeyle yabancı mühendis, mimar ve şehir plancıların akademik ve mesleki yeterliliğini kanıtlamasına gerek kalmadan Türkiye'de çalışmalarına imkan tanındı. TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, TBMM'de 27 Ocak 2010 tarihinde kabul edilen düzenleme üzerine 30 Ocak 2010 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

Siyasal iktidar, ülke vatandaşı aleyhine, yabancılar lehine düzenleme yaparak, dünyada hiçbir ülkede örneği olmayan bir ilke imza attı.

TBMM'nin 27 Ocak 2010 tarihli oturumunda siyasal iktidarın talebi ile ele alınan ve "torba yasa" olarak nitelendirilen "Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 8. maddesine "(...) Mesleki hizmetler kapsamında çalışacak yabancılara akademik ve mesleki yeterlilik ile ilgili işlemleri tamamlanıncaya kadar, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla bir yılı geçmemek üzere ön izin verilebilir. Mesleki eğitim alanı dışında istihdam edilecek yabancı uyruklu personel için bu Kanunda belirtilen görüşler alınmaz. Bu kişiler, akademik ve mesleki yeterlilik ile lisans talep ve yeterlilik uygulamasına tabi değildir" biçiminde bir düzenleme yasanın adı ile hiçbir ilgisi olmamasına karşın eklenmiştir ve bu ek ne yazık ki yasallaşmıştır.

Bu yasa maddesinin içeriği 2004 yılında "Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunun Uygulama Yönetmeliği" maddesi olarak düzenlenmişti. Konuya ilişkin TMMOB tarafından açılan davada Danıştay söz konusu maddeyi iptal etmişti. AKP Hükümeti, Danıştay kararını by-pass etmek için yönetmelik düzenlemesini yasa teklifi haline getirmiş ve 23 Mayıs 2007 tarihinde 5565 sayılı "Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Yasa" TBMM'de kabul edilmişti. Yani Anayasa'nın 138. maddesi ihlal edilerek teklif yasalaşmıştı. Dönemin Cumhurbaşkanı tarafından incelenen 5565 sayılı Yasa, Anayasa'nın çalışma özgürlüğünü düzenleyen 49'uncu, temel hak ve özgürlüklerin yabancılar için, uluslararası hukuka uygun olarak yasayla sınırlanabileceğini düzenleyen 16'ncı, hukuk devleti ilkesini düzenleyen 2'nci, eşitlik ilkesini düzenleyen 10'uncu ve hiçbir etkinliğin ulusal çıkarlara aykırı olamayacağı kuralından hareketle 176'ncı maddesine aykırılığı tespit edilerek TBMM'ye iade edilmişti.

TBMM'ye Anayasa'ya ve hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle iade edilen Yasa, 2007 yılından bu yana Meclis gündeminde bekletilmişti. Ancak Siyasi İktidar, 27 Ocak 2010 gecesi, Anayasa'ya aykırı olduğu bilinmesine karşın torba yasa içinde saklayarak konunun yeniden yasalaşmasını sağlamıştır.

Demokrasi ve yönetim ilkesini ağızından düşürmeyenlerin, komisyon toplantılarına sorunun muhatabı olan TMMOB'yi çağırılmaları da ayrıca altı çizilmesi gereken bir durumdur.

Siyasal iktidar, bu yasa maddesi ile diplomalarına bakmaksızın, mühendis ve mimar olduğunu beyan eden tüm yabancılara çalışma izni vererek halkın can ve mal güvenliğini tehlikeye atmaktan çekinmemiş ve geleceğimizi hiçbir kayıt ve denetime tabi olmaksızın meslekleri belli olmayan yabancılara sözlü beyanlarına teslim etmeyi tercih etmiştir. Siyasi iktidar ülke vatandaşı mühendis, mimar ve şehir plancılarını kendi ülkesinde yabancı durumuna düşürmüştür.

Ülkemiz mühendis ve mimarlarına dünyada hiçbir ülkede böyle bir olanak tanınmaz iken ve böyle bir uygulamanın dünyada örneği yokken bu yasa maddesi ile ülkemiz açıkça "müstemleke" durumuna düşürülmüştür.

Kamuoyunun da bildiği üzere, son yıllarda hukukun üstünlüğünü ve kamu yararını savunma görevi "parmakla sayılacak" kişi ve kuruluşta kalmış görülmektedir. Hukuka saygı ve kuvvetler ayrılığı ilkesine uygun davranma, yürütmeden beklenen hukuki ve haklı bir istem olmakla birlikte, bugün ne yazık ki, TBMM aritmetiği yasama organının yürütmeden bağımsızlığını gölgelemektedir. Bu durum hukuk devletinde olmazsa olmaz olan yargı bağımsızlığını ve yargı kararlarına uygun davranmayı engellemektedir.

Bu yasa maddesi ile akademik ve mesleki yeterliliğini kanıtlamasına gerek olmaksızın her yabancının mühendis ve mimar unvanını kullanabilmesinin önü açılarak, yabancılar için 6235 sayılı TMMOB Yasası ve 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Yasa'nın uygulanmayacağı teminat altına alınmıştır. Bu yasa maddesi her şeyden önce ülke mühendis ve mimarlarına yönelik bir darbedir. Uluslararası sermaye lehine, fakat ülke mühendis ve mimarları aleyhine bir yasanın kabulünü, bağımsız ve demokratik sosyal hukuk devleti anlayışı ile örtüştürmek olanaklı değildir.

Mühendis ve mimarların kendi ülkelerinde yabancı konumuna düşürülüp, haksız rekabete teslim edilmesi ve ülkemizin kıt kaynakları ile yetiştirilen insan gücümüzün yok sayılması kabul edilemez.

Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını denetlemek üzere Devlet Denetleme Kurulu'nu harekete geçiren Cumhurbaşkanı'ndan haklı istemimiz; bir önceki Cumhurbaşkanı tarafından tespit edilen iade gerekçelerini dikkate almasa dahi, Devlet Denetleme Kurulu raporunda yer alan tespitlere uygun olarak Yasa'nın ilgili maddesini TBMM'ye ivedilikle iade etmesidir. Cumhurbaşkanı en azından Devlet Denetleme Kurulu'nun "mühendislik ve mimarlık hizmetinin akademik ve mesleki yeterlilik denetiminden muaf olamayacağı" tespitine uygun davranmalıdır.

TMMOB ve örgütlü gücü bu yasa maddesini ve uygulamalarını sonuna kadar takip edecek ve gereğini yapacaktır.

RAPOR
Tarih: 10 Şubat 2010

İMAR PLANLAMA SÜRECİ VE MİMARLAR ODASI'NIN YAKLAŞIMI RAPORU

Ülkemizde Uygulanan İmar Planlama Sürecinin Tarihsel Gelişimi
Türkiye'de uygulanan imar planlama süreci (dolayısı ile yapılaşma süreci) ilgili kavramların tarihsel gelişimini kısaca şöyle özetleyebiliriz:

Cumhuriyet Öncesinden 1960'a Kadar...

Cumhuriyet döneminden önce, yapılaşmayla ilgili çıkan ilk nizamname 1848 tarihli Ebniye Nizamnamesi'dir. Bu nizamname İstanbul'daki büyük yangınlar sonrasında, mahalleler bir daha topluca yangına maruz kalmasın diye çıkartılmıştır.

Cumhuriyetten sonra, 1930 yılında yürürlüğe giren 1580 sayılı Belediye Kanunu ile konut ve çevresinin bir plan yapılarak ve belediyelerin denetimine bağlı olarak yapımı anlayışı getirilmiştir. Kanun ile belediyelere konut inşa ettirmek görevi de verilmiştir.

1933 yılında, bir Alman şehrinin İmar Nizamnamesi'nden alınan 2290 sayılı "Belediye Yapı ve Yolları Kanunu" ile yapılaşma konusunda daha sıkı bir düzenlemeye gidilmiştir. Aynı yıl içinde (11.06.1933'de) 2301 sayılı Kanunla kurulan Belediyeler Bankası, belediyelere kentsel, sosyal ve teknik altyapı uygulamalarında parasal ve teknik kaynak sağlamakla yükümlendirilmiştir. Daha sonra, Belediyeler Bankası 01.06.1945 gün ve 4759 sayılı kanunla şehir, kasaba ve köylerin kuruluş ve imarı yolundaki plan ve programların gerçekleştirilmesini desteklemek amacı ile "İller Bankası"na dönüştürülmüştür.

1946 yılında ise bir konut finansman ve ihtisas bankası olarak 4947 sayılı kanunla T. Emlak Kredi Bankası kurulmuştur.

1956 yılında ise belediye sınırları içinde ve mücavir alanlarda planlama, yapılaşma, ruhsat, kontrol konularını, bütünüyle esaslara bağlayan ve bu konularda belediyelerin ve merkezi idarenin yetkilerini belirleyen 6785 sayılı "İmar Kanunu" yürürlüğe girmiştir. Bu suretle planlama ve yapılaşma esasları belirlenmiştir.

Mayıs 1958'de çıkarılan Teşkilat ve Görev Kanunu ile daha önceleri Nafia Vekâleti, İmar Bakanlığı gibi değişik adlarla görev yapan İmar ve İskân Bakanlığı, yeniden teşkilatlandırılmış, 13.12.1983'de çıkarılan 180 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile de Bayındırlık ve İskân Bakanlığı adını almıştır.

Planlı Kalkınma Dönemi / 1960–1980 Arası...

Türkiye bugünkü anlamda Planlı Kalkınma Dönemine, 30 Eylül 1960 yılında amacı "ülke kaynaklarının verimli bir şekilde kullanılmasını ve kalkınmanın hızlandırılmasını sağlamak, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmayı planlı bir şekilde yürütmek, uzun süreli kalkınma planları ile yıllık programlar hazırlamak ve bunların uygulanmasını takip etmek" olan Devlet Planlama Teşkilatı'nın (DPT) kurulmasıyla girmiştir. 1961 Anayasası ile iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı demokratik yollarla gerçekleştirmek için Kalkınma Planlarının hazırlanması hükme bağlanmıştır.

1965 yılında Millî Güvenlik Kurulu tavsiyesiyle ve Bakanlar Kurulu kararıyla, ilk önce İstanbul, Ankara, İzmir, daha sonra da Bursa, Samsun, Elazığ, Erzurum'da nazım plan büroları kurulmuştur.

1972 yılında 6785 sayılı İmar Yasası'na önemli ekler yapılmıştır. Ek 7–8 yönetmeliği diye bilinen yönetmelikle, kıyı kenar çizgisi, kıyı kenarı ve kıyı kuşağı kavramları İmar Yasası'na girmiştir. Buna karşın, kıyılarla ilgili yasa düzeyindeki ilk düzenlemenin 1990 yılında yürürlüğe girdiği görülmektedir. 1992 yılında da, Mimarlar Odası olarak yargı yoluna başvurulmasına karşın, halen yürürlükte olan ve 1990 yılında çıkan yasanın ruhuna ve ilkelerine aykırı, kıyıda yapılaşmaya olanak tanıyan maddeler eklenmiştir.

Dolayısı ile bugün üzerinde tartıştığımız imar planlarının elde edilmiş usullerinin 1960'lı yılların sonunda biçimlendiği belirtilmelidir. Planlama çalışması, Sosyal, Ekonomik ve Fiziksel Planlama ana başlıkları altında toplanan bir kavram olup,

ülkenin kalkınma hedeflerinin belirlendiği ve bunun fiziksel mekânda dağılımlarının bütünleştirildiği bir çalışmadır. Bu nedenle planlama çalışmalarında bir hiyerarşi vardır. Bu hiyerarşide Ülke Planı, Bölge Planları, Çevre Düzeni Planları ve en altta da Yerleşmelerin Planları yer alır.

1960–1980 yılları arası Türkiye’de İmar Planı çalışmaları için bilimsel ve teknik açıdan arayışların en verimli olduğu dönemdir. O dönemde Metropol özelliği gösteren birçok kentin imar planları meslek odamızın da büyük katkıları, öncülüğü ve iller Bankası’nın aracılığı ile yarışma yoluyla elde edilmiştir. Bu yarışmalar çok önemlidir. Çünkü kentlerin planlaması konusunda bir kültür oluşturmuştur. Bu yolla elde edilen planlar, planlamayla ilgili kurum ve kuruluşların konuyla ilgili teknik elemanlarından oluşan (içinde birçok meslektaşımızın da yer aldığı), Danışma ve Denetleme Kurulları’nca incelendikten sonra Bakanlıkça onanmaktaydı. Böylece hazırlanan planlar belli bir nitelikte olmaktadır.

Planlamada Yerelleşme, Parçalanma ve Piyasalaşma / 1980’den Günümüze...

1980’lerle birlikte Türkiye’de liberalleşme politikalarına göre devletin yeniden yapılanması benimsenmiştir. Bunun sonucunda, imar planlamayla doğrudan ilgili Emlak Kredi Bankası, İmar İskân Bakanlığı ve Planlama İmar Genel Müdürlüğü, Arsa Ofisi, nazım plan büroları gibi kurumların tasfiyesi gündeme gelmiştir.

10.11.1985 günü yürürlüğe giren 3194 sayılı İmar Kanunu ise, o güne kadar merkezi idare elinde olan imar planı yapımı ve imar uygulamaları yetkisini, belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyelere, belediye ve mücavir alan sınırları dışında valiliklere vermiştir.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı devreden çıkıp, imar planı yapımı yetkisinin yerel idarelere devredilmesi, ilk başta olumlu bir gelişme olarak kabul görmüştür. Fakat yetkinin, yetkisiz ellere verilmesi ve bilinçli veya bilinçsiz yapılan yanlışlar için bir yaptırım gücünün olmaması, Türkiye’de yeni yeni gelişmekte olan imar planlama niteliğinin düşmesine neden olmuştur. Her ne kadar yasanın tanımlar bölümünde tanımlanmış olsa da, planlamadaki hiyerarşi kalmamış, ülke ve bölge planı gibi kavramlar kalmış, planlama giderek parsel ölçeğinde imar haklarının belirlenmesine indirgenmiştir.

Türkiye’de hala en büyük rant, imar üzerinden sağlandığı için, imar planlarının yapımı ve onanmasında yetkisini yerel idarelere devreden Merkezi Yönetim, bu yetkiyi tekrar elde etmek için, son yıllarda çoğunluğu kamu ve toplum yararına aykırı çeşitli kanun ve kanun hükmünde kararnameler çıkarmış ve çok sayıda kurum ve kuruluş bütünlük, hiyerarşi ve yetkilendirme mekanizmaları tanımlanmadan planlama yetkisine sahip hale gelmiştir. Bunlara örnek olarak, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, gibi kurumları verebiliriz. Böylece, kamu gücünü elinde bulunduranlar planlamada çok başlılık dönemi başlatarak, ciddi bir planlama karmaşası yaratmışlardır. Ulusal Planlama Sistemi, yeni liberal dönemin iktisadi politikalarının sonucu ve gereği olarak parçalanmıştır.

Öyle ki bir yerleşme için aynı anda birçok kurum plan hazırlar duruma gelmiştir. Hazırlanan bu planlarda da ne sınırlar, ne planın bütünlüğü, ne plan kararları birbirini tutamayabilmekte, hatta yer yer büyük çelişkilerde ortaya çıkabilmektedir.

İmar Planları, 3194 sayılı yasanın eki olan Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelik’te de tanımladığı gibi “insan, toplum, çevre münasebetlerinde kişi ve aile mutluluğu ile toplum hayatını yakından etkileyen fiziksel çevreyi sağlıklı bir yapıya kavuşturmak, yatırımların yer seçimlerini ve gelişme eğilimlerini yönlendirmek ve toprağın korunma, kullanma dengesini en rasyonel biçimde belirlemek üzere” 20–30 yıllık gelecekte yerleşmelerin büyümesini ve gelişmesini yönlendiren yasal belgelerdir. Planlar mevcut potansiyeller dışında olması gereken fonksiyonlar için bir yol göstericidir. Bütün bu tanımlardan da anlaşıldığı gibi, İmar Planları’nda kamu ve toplum yararının ön planda tutulmasının gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Ne yazık ki, son yıllarda ulusal planlama sisteminin parçalanmasına bağlı olarak, farklı kurumlarca, birbirleriyle herhangi uyarılıkları sağlanmayan planlar, genel olarak kamu ve toplum yararını gözetmeyen, büyük kentlerde, büyük kentsel rantların yaratıldığı, sermayeye hizmet eden planlar olarak karşımıza çıkmıştır.

Ayrıca son dönemde, Mimarlar Odası’nın kararlılıkla karşı çıktığı ve yargıya götürdüğü, 2B statüsündeki alanların kentsel alana dönüştürülmesine olanak sağlayan “Tapu Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ve benzeri “Torba Yasalar” da bu tür amaçlar için çıkarılmıştır. “Yıpranan Kent Dokularının Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması” amacıyla 18 Haziran 2005’de çıkartılan Kentsel Dönüşüm Yasası da, büyük kentlerdeki gecekonduların veya eski yerleşik alanların kentsel rantlar uğruna, farklı kesimlerin eline geçmesine yol açan ve yol açacak (İstanbul Ataşehir, rezidanslar örneklerinde görüldüğü gibi), sınırlı kent toprağının rantiyeciler tarafından paylaşılması ve yüksek yoğunluklarda kullanılabilmesi için bir araç olarak kullanılmaktadır.

Mimarlar Odası’nın Planlamaya Bakışı ve İmar Davaları

Mimarlar Odası, 1960’lardan bu yana, hem planlı kalkınma arayışına katkı hem de mesleğin uygulanma koşullarının düzenlenmesi anlamında önemseddiği “kamu ve toplum yararına planlama ve tasarım” anlayışının ülke bütününde yerleşmesi için yıllardır çaba göstermektedir. Bu amaçla, yarışmalar, etkinlikler, tartışma ortamları sağlamaya çalışmaktadır.

Odamız gerek genel merkez olarak, gerekse şubeler olarak, kentlerin imarı konusunda kamu ve toplum aleyhine çıkarılan Kanun, Kararname ve Yönetmelik değişikliklerine karşı tavrını koymakta ve hukuki yollara başvurmaktadır. Bu anlamda açtığı örnek davalar üzerinden ülkemiz imar ve idare hukukuna önemi katkılar kazandırmış, bugüne kadar bu konuda oldukça başarılar elde etmiş ve kamuoyu gözünde haklı bir saygınlık kazanmıştır. Yine şubeler, kendi yetki bölgelerinde yapılan her ölçekte yapılan imar planlarına katkıda bulunmak ve bu planlarda yapılan yanlışlara engel olmak için gerekli her türlü çabayı göstermektedirler.

Özellikle son dönemde tek merkezden yapıldığı çok açık belli olan, Büyükşehir Belediyelerindeki “hesapsız ve plansız, yayaları düşünmeyen, parçacı yöntemlerle yapılan ulaşım planları” için, odamız olumsuz görüşlerini bildirmesine karşın, merkezi siyasi erkin ısrarcı tutumuyla, telafisi mümkün olmayan hataların yapılmasına engel olunamamıştır. Şubelerimiz kendi bölgelerinde, Avrupa Birliği süreci gerekçesiyle dayatılan, Çevre ve Orman Bakanlığı’nın, Türkiye’yi alt bölgelere ayırarak yaptırmış olduğu stratejik planlama denilen, ama gerçekte hiçbir stratejisi olmayan 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planlarının gerek hazırlanış yöntemi, gerekse de hukuki boyutu açısından gerekli müdahaleleri yapmıştır. Gerçekte, bir planlama modeli olup her ölçekte yapılabilecek olan bu planlama yaklaşımın olumsuz uygulamalarına karşı Şubelerimiz tutum geliştirmişlerdir.

Mimarlar Odası’nın Ülkemiz Planlama Sürecine İlişkin Önerileri

Odamız, dengeli kalkınma, doğal ve sosyo-kültürel çevre değerlerinin gözetildiği bir planlama ve tasarımla oluşabilecek bir planlı, güzel ve yaşanabilir kentsel çevreler için aşağıdaki önerileri yapmaktadır:

1. Planlamanın temel ve değişmez kuralı olan, üst ve alt ölçek arasındaki planlama hiyerarşinin sağlanması yönünde ivedi önlemler alınmalıdır.
2. İnsan kaynağı dahil, ülkesel kaynaklar rasyonel kullanılmalı, kaynak yaratımında ve üretiminde bölgeler arası eşitlik ilkesine dikkat edilmeli ve bölgeler arasındaki dengesiz gelişimdeki farklılıklar giderilmelidir.
3. Küreselleşiyoruz diyerek, uluslararası ve ulusal sermayeye hizmet etmek için, özellikle kamu mülkiyetindeki arazilerin ve rant kazanmış yerleşim alanlarının, kentsel gereksinimleri, sosyal ve teknik altyapı yeterliliği irdelenmeden, bizim arzu etmediğimiz ve sonunda mutlaka yasal dava konuları ettiğimiz, olağan üstü yoğunlukta rant alanlarına dönüştürülmesine son verilmelidir.
4. Kısa dönemde planlamadaki giderek artan çok başlılık, kurumsal ve yasal kaos ortadan kaldırılmalı ve en azından farklı kurumlarca birbirinden bağımsız yapılan planlar arasındaki kopukluk giderilmeli, eşgüdüm sağlanmalı, parçalanmış ulusal planlama sistemi bütünleştirilmelidir.
5. Uzun dönemde ülke ölçeğinde, “planlama kaosu ve yetki kargaşası”na son verecek bir planlamanın kurumsal yapılanmasının düzenlenmesi için önlemler alınmalı, geçmiş deneyimler ve birikimleri ve gelenekleriyle Bayındırlık ve İskan Bakanlığı birikimleri dahil tüm birikimlerden yararlanılmalıdır.
6. İmar planlarının hazırlanması aşamasında, diğer meslek disiplinleriyle birlikte ve şehir plancılarıyla mimarların bir ekip içinde çalışabilmeleri yeniden sağlanmalıdır. Kentlerin planlanması ve tasarımında sürekliliğe ve geçişlere izin veren bir süreç kurgulanmalıdır. Zaten “İmar Planlarının Yapımını Yüklenecek Müellif ve Müellif Kuruluşlarının Ehliyet Durumlarına Ait Esaslar” adlı yönetmelikte Planlama işlerini yapacak müelliflerde, Üniversite, Akademi veya Yüksek Okulların şehir planlama, bölge planlama, kentsel tasarım veya mimarlık fakülte veya bölümlerinden, şehir plancısı, bölge plancısı, kentsel tasarımcı veya mimar unvanları olarak mezun olmaları veya bu disiplinlerden birinde lisansüstü öğrenimi yaparak Master Lisans veya Doktor derece ve unvanlarını kazanmış olmaları şartı aranır” denmektedir.
7. Her ölçekte yapılan planlama çalışmalarında kamuoyu ve ilgili meslek odalarının görüşleri dikkate alınmalı, yapılan çalışmalar tartışmaya açılmalıdır.

Bu çerçevede, her ölçekteki plan kararlarının mekâna yansımaları konusunda toplumu bilgilendirmeyi ve toplumsal katılımı artırmayı görev saymaktayız.

yeni kitap

Mimarlığın Sosyal Forumuna Doğru Mimarlık Şenliği 2007 çalışmalarının yayınlarından biri olan kitap, Ulucanlar Cezaevi'nde kalanlarla Sözlü Tarih Atölyesi'ne katılarak bilgilerini, anılarını paylaşılanların anlattıklarından oluşmakta. Atölye kapsamında üç gün Ulucanlar Cezaevi'nin 2. ci ve 7. ci koşuşlarında 15 kişiyle yaklaşık 20 saat konuşularak gerçekleştirilen bu sözlü tarih çalışmasında anlatılanlar gündelik yaşamın fiziki yapısı, günlük hayat yanında Türkiye Cumhuriyeti'nin demokrasi ve özgürlük mücadeleleri tarihinin ipuçlarını vermekte. Hapishane koşuşlarına ve hücrelerine yazılmış "ölümüne hasret, inadına isyan" duvar yazılarını ve tek bir kentsel motifi bulunmadığı, derelere, denizlere, uçsuz ovalara, yeşil dağlara, koyun sürülerine, kısacası doğaya, özgürlüklere özlemi vurgulayan duvar resimlerini, yaşamışlıkları aktaran sözel anlatıları görselleştiren somut belgeler olarak kitapta yer almakta.

Mimarlığın Sosyal Forumuna Doğru Mimarlık Şenliği 2007 Tanıkların Ulucanları', Ocak 2010, Mimarlar Odası Ankara Şubesi Yayını, Ankara, 238 sayfa.

Vecdi Karakelle (7872)

Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin 7872 sicil nolu üyesi Vecdi Karakelle'yi kaybetmiş olduğumuzu üzümlere bildiririz. Cenazesi 22.01.2010 Pazartesi (bugün) Karşıyaka Camiinde kılınacak ikindi namazına müteakip Karşıyaka Mezarlığında (5. Kapı) defnedilecektir.

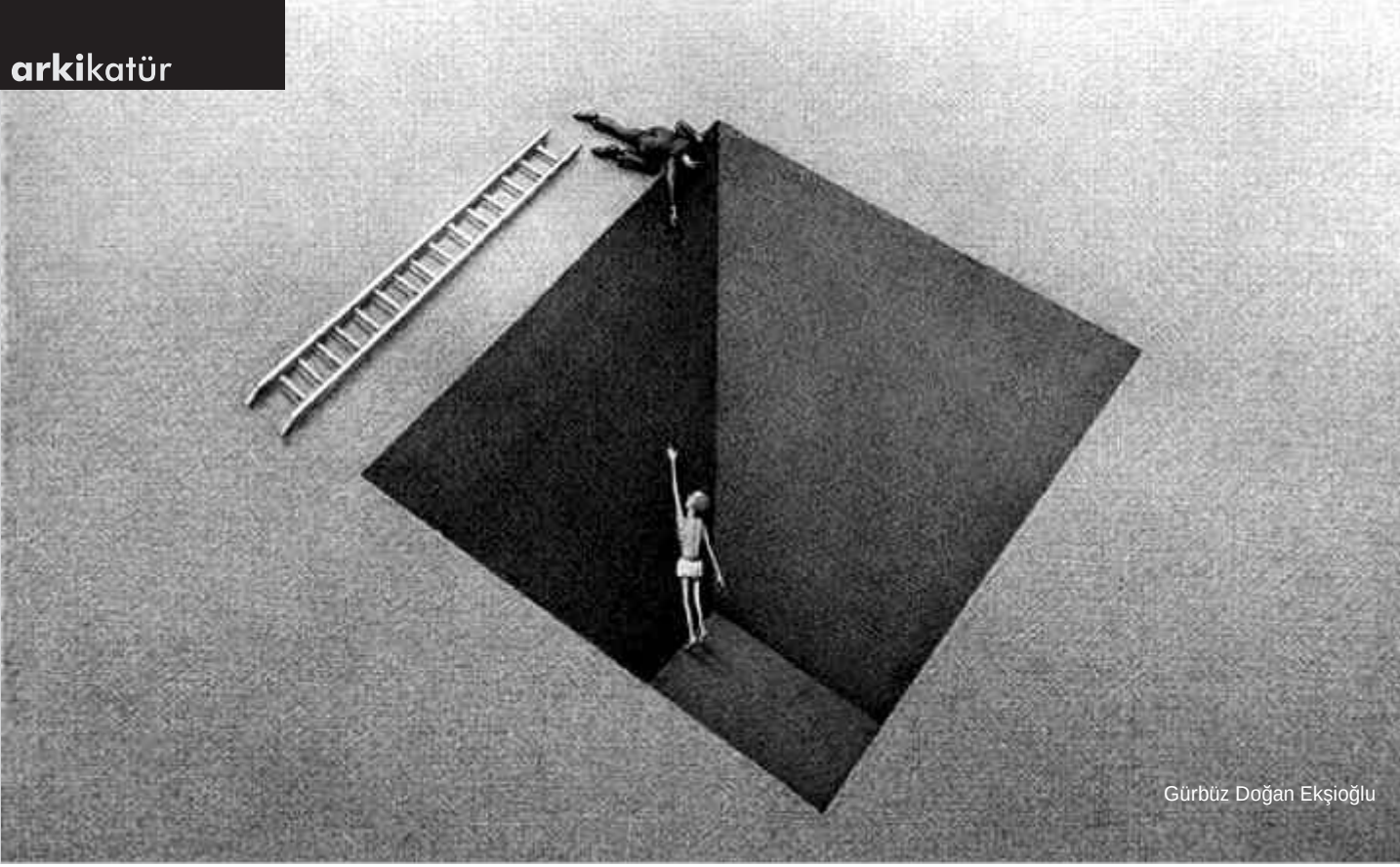
Tüm ailesine ve üyelerimize başsağlığı ve sabır dileriz.

Hüsnü Cemal Ergöz (4976)

4976 sicil numaralı üyemiz Hüsnü Cemal Ergöz'ün 02.03.2010 tarihinde Macaristan'da vefat ettiğini üzümlere öğrenmiş bulunmaktayız.

Yakınlarına ve tüm dostlarına başsağlığı diliyoruz.

Gürbüz Doğan Ekşioglu

KENTE VE MİMARLIĞA DAİR OLUMLU, OLUMSUZ HER ŞEYİ GÖRÜNTÜLEYEREK, HABER YAPIN,

GÖNÜLLÜ MUHABİRLİK AĞINA KATILIN

Kente, mahallenize, sokağınıza yaşadığımız mekânlara, sosyal-kültürel ortamlara dair bir şeyleri duygularınızı paylaşmak ve kendi kaleminizden yazarak ortamla paylaşmak ister misiniz? Hangi konularda mı? Ulaşım sorunu çıkmaz içerisinde; evinize zamanında ulaşamıyor musunuz? Kaldırımlar kazaya davetiye mi çıkıyor?

Mahallenizde yeşil alanlar gasp edilip özel sektöre kiraya mı veriliyor?
Bahçenizdeki ağaçları mı kesiyorlar?
Çocuk parklarında kullanılan mobilyalar sağlıksız mı?

Hafta sonları alış veriş merkezlerinin dışında ailemle gideceğim bir mekan yok diye mi düşünüyorsunuz?
“Evimizin yanına hastane yapılıyor, biz yapılmasını istemiyoruz.” mu diyorsunuz?

Köşedeki tarihi binayı yıkmaya mı çalışıyorlar?
Sokak adlarınızı mı değiştiriyorlar?
Anılarınızın mekânları yok mu oluyor?
.....

Havaya ya da suya dair.

Bunlar aklımıza ilk anda gelenler, sizler bu başlıkları, konuları çoğaltabilirsiniz. Belki olumsuzlukları sıralamış olduk, hoşnutsuzlukları düzeltebilmek adına, tabii ki yaşadığımız kentin güzellikleri, hoşlukları ve herkes tarafından bilinmeyen yönleri de var. Her neyi haber yaparak paylaşmak istiyorsanız biz hazırız.

Mahallenizde, semtinizde kentinizde, çevrenizde, işyerinizde

muhabir@mimarlarodasiankara.org

01 / 01 / 2010 İLE 28 / 02 / 2010 TARİHLERİ ARASI MESLEKİ DENETİME GELEN PROJELERİN BELEDİYELERE GÖRE DAĞILIMI												
ALTINDAĞ	ÇANKAYA	ÇUBUK	ETİMESGUT	GÖLBAŞI	KAZAN	KEÇİÖREN	MAMAK	POLATLI	SİNCAN	YENİMAHALLE	DİĞER	TOPLAM
15	42	16	58	24	11	20	7	21	19	51	49	333

01.01.2010/28.02.2010 TARİHLERİ ARASI GELİR - GİDER DURUMUDUR			
Kayıt Ödentisi	540,00	Mahkeme-İcra	6.893,38
Üye ödentisi	124.674,50	Bilgisayar MBÇK	6.430,00
Mesleki denetim	198.081,00	Yayın	55,00
Bilirkişilik	494,00	Faiz	921,65
SMHB	22.300,00	Belge Satışları	12.025,00
Belge Satışları	12.025,00	SMHB	22.300,00
Faiz	921,65	Bilirkişilik	494,00
Yayın	55,00	Mesleki denetim	198.081,00
Bilgisayar MBÇK	6.430,00	Üye ödentisi	124.674,50
Mahkeme-İcra	6.893,38	Kayıt Ödentisi	540,00
Gelirler Toplamı	372.414,53		
Genel kurul			153.741,81
Yönetici Ücretleri			4.415,32
Temsil			14.109,82
Konferans sempozyum			20.046,98
Kurullar			25,50
Komite ler			8.465,64
Personel ücretleri			121.037,83
Personel Tazminatları			4.847,76
Hizmet alımları			2.528,96
Personel Yollukları			450,00
Demirbaş bakım onarım			234,61
PTT			22.275,19
Kürtasiye			2.291,66
Yayın Satın Alma			290,00
Basılı Kağıt			177,00
Harçlar			435,13
Bina işletme			11.390,49
Hukuki giderler			3.288,75
Temsil			14.109,82
Yayın giderleri			48.789,23
Oda İştirakleri			2.000,00
Demirbaş Alımları			2.991,75
Giderler Toplamı	423.833,43		
Kasa(28.02.2010)	1.946,80	Merkez Borçları(28.02.2010)	-61.454,92
Bankalar(28.02.2010)	141.986,37	Piyasa Borçları(28.02.2010)	37.087,05
Kredi Kartları	150.063,44	Toplam	-24.367,87
Altbirimlerden Ala.	325.868,56		
Toplam	619.865,17	BORÇ-ALACAK FARKI	644.233,04
		GELİR-GİDER FARKI	-51.418,90